

KSCB071 SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ A ČÍNA VE 20. STOLETÍ

Prednáška 05. Druhá svetová vojna

JAKUB DRÁBIK

JARO 2021

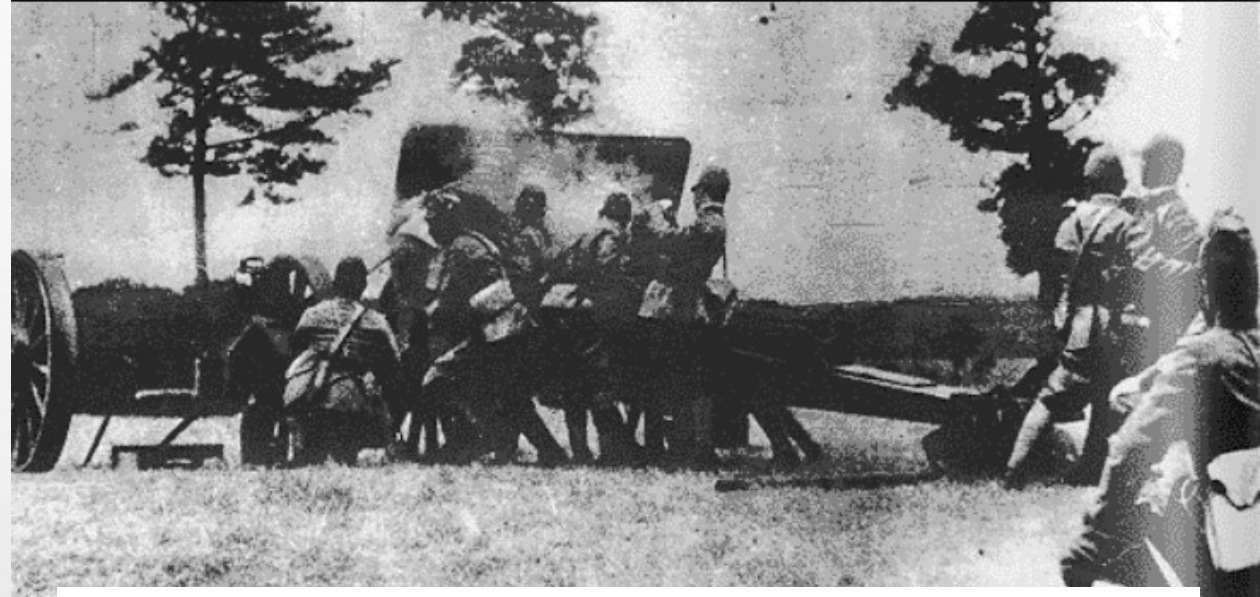
INCIDENT NA MOSTE MARCA POLA

- **Po invázii r. 1931 a vzniku štátu Mančukuo postupný japonský posun ďalej**
- **1932 Džehol**
- **1935 provincia Che-pej a Čachar**
- **1937 už územia na sever, východ a západ od Pekingu kontroluje Japonsko**
- **Most Lu-kou cez rieku Jung-ting-che a pevnosť Wanp-ching (strategická poloha na železnici Peking-Wu-Chan) – JAP požadovali**

INCIDENT NA MOSTE MARCA POLA

- JAP cca 7-15 000 vojakov v oblasti (nad limit) a vojenské manévry
- Čína odmietla JAP požiadavky odmietla
- Incident 7. júna 1937– nie je jasné, čo sa stalo
- Bitka 7. až 9. júla 1937
- JAP využilo ako *casus bellina* začiatok vojny

(Sov. sat.)

Kuri Islands
(Jap.)

**JAPANESE
EMPIRE**

TIBET

India
(Br. Raj)

Bonin Is.
(Jap.)

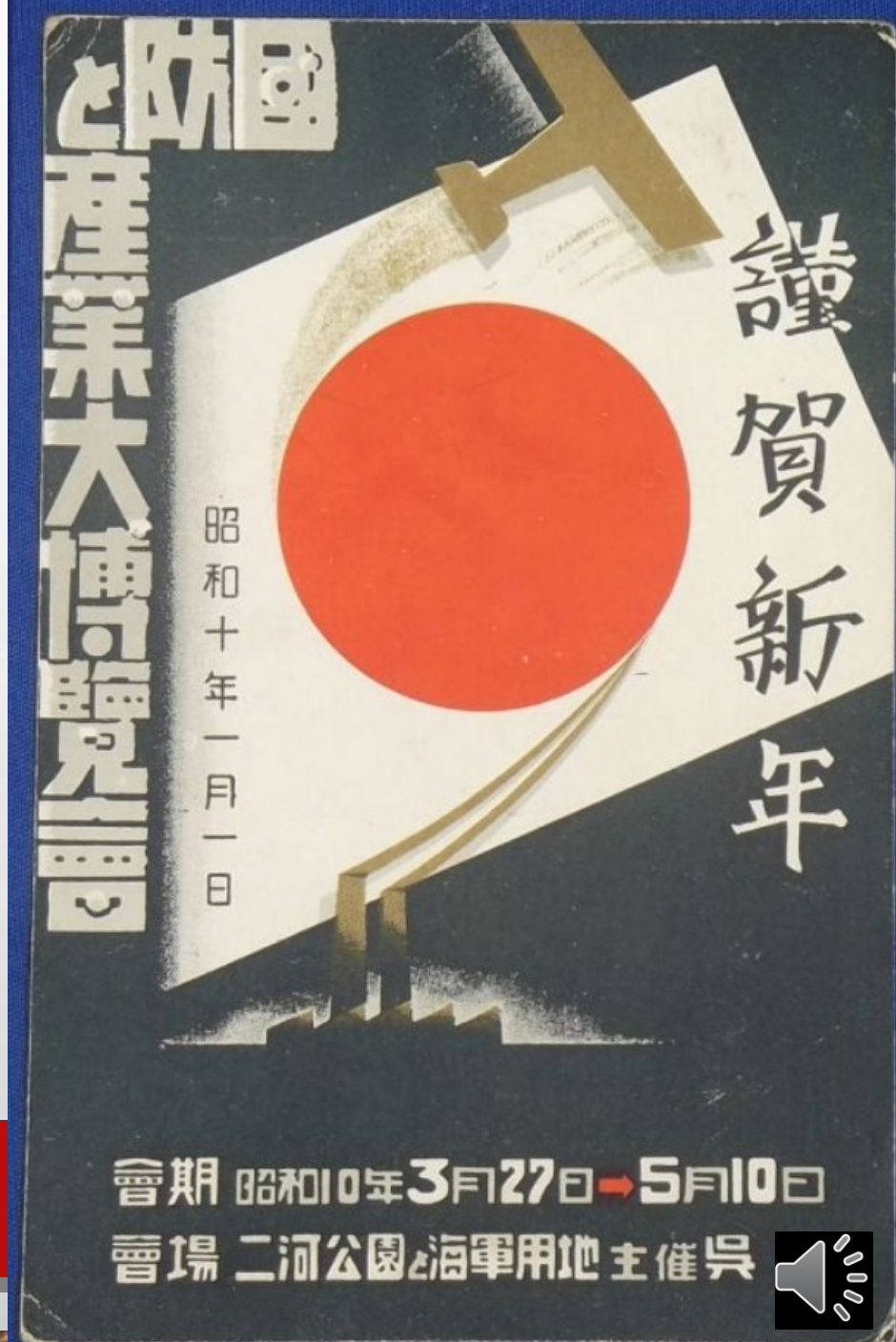
Volcano Is.
(Jap.)

JAPONSKO

- **1868: 65% nezamestnanosť, 38% HDP poľnohospodárstvo**
- **1920s: 21% HDP poľnohospodárstvo, 23% priemysel**
- **1930s: 30% priemysel**
- **1941: Japonsko produkuje 10,000 lietadiel ročne**
- **V roku 1935 japonská ekonomika rastie + 5% HDP ročne**
- **1929-1937 japonská ekonomika nárast dohromady o 50% HDP**
- **Produkcia ocele zo 6 miliónov ton na 9 miliónov ton**

JAPONSKO

• HDP v prepočte na obyvateľov (1935, v dolároch)

- USA 540
- Japonsko 64
- Taiwan (JAP) 42
- Kórea (JAP) 24
- Čína 18

- **Militarizácia, expanzia**
- **Vojenský velitelia najmä v Mandžusku a Mančukuo pomerne autonómni, veľká moc**
- **Do r. 1937 – 34 divízií, 300 000 mužov lojálnych cisárovi a svojim veliteľom**
- **Mentalita samurajov, hrdinských bojovníkov, neporaziteľných, na vojnu sa tešili, odhodlanie zomrieť za impérium**
- **Vít'azné vojny a konflikty v Číne len podporovali militaristické tendencie a autonómiu armády**
- **Radikálny šintoistický ultranacionalizmus**

1937

- **Čína snaha o jednotný front, KSČ & Čankajšek**
- **Do čela tohto jednotného frontu Čankajšek**
- **Nankinský masaker december 1937**
- **Počiatočný entuziazmus, aj USA sledovali (JAP jasný agresor), dokonca zásielka bombardérov – ale zastavená (pro-japonská lobby a izolacionisti)**
- **Pacifisti v USA – chyba, že šli do 1ww, neopakovať**
- **Roosevelt appeasement (JAP, aj domácej ver. mienky) – neurobili prakticky nič**

蔣介石
CHIANG KAI-SHEK

JAPONSKO

- **Ideológia – Veľká východoázijská sféra vzájomnej prosperity - Tōa Shin Chitsujo**
- **Blok ázijských národov pod vedením Japonska a nezávislých na západných imperialistoch**
- **Ohlásená 1938 premiérom Fumimarom Konoem**
- **Idea oslobodeneckého boja proti západnému imperializmu**
- **„Ázia Aziatom“, „Hakkō ichiu“ (celý svet pod jednou strechou)**

タチアガッタ ニッポン
エイッ、ヤット
バケモノ タイチ

ONCE AGAIN WITH JAPAN, MANCHOUKUO HAS BUILT A STATE OF RACIAL HARMONY,

AND ESTABLISHED A LAND OF SECURITY AND HAPPINESS OF THE PEOPLE

ダイトウアキョウドウセンゲン

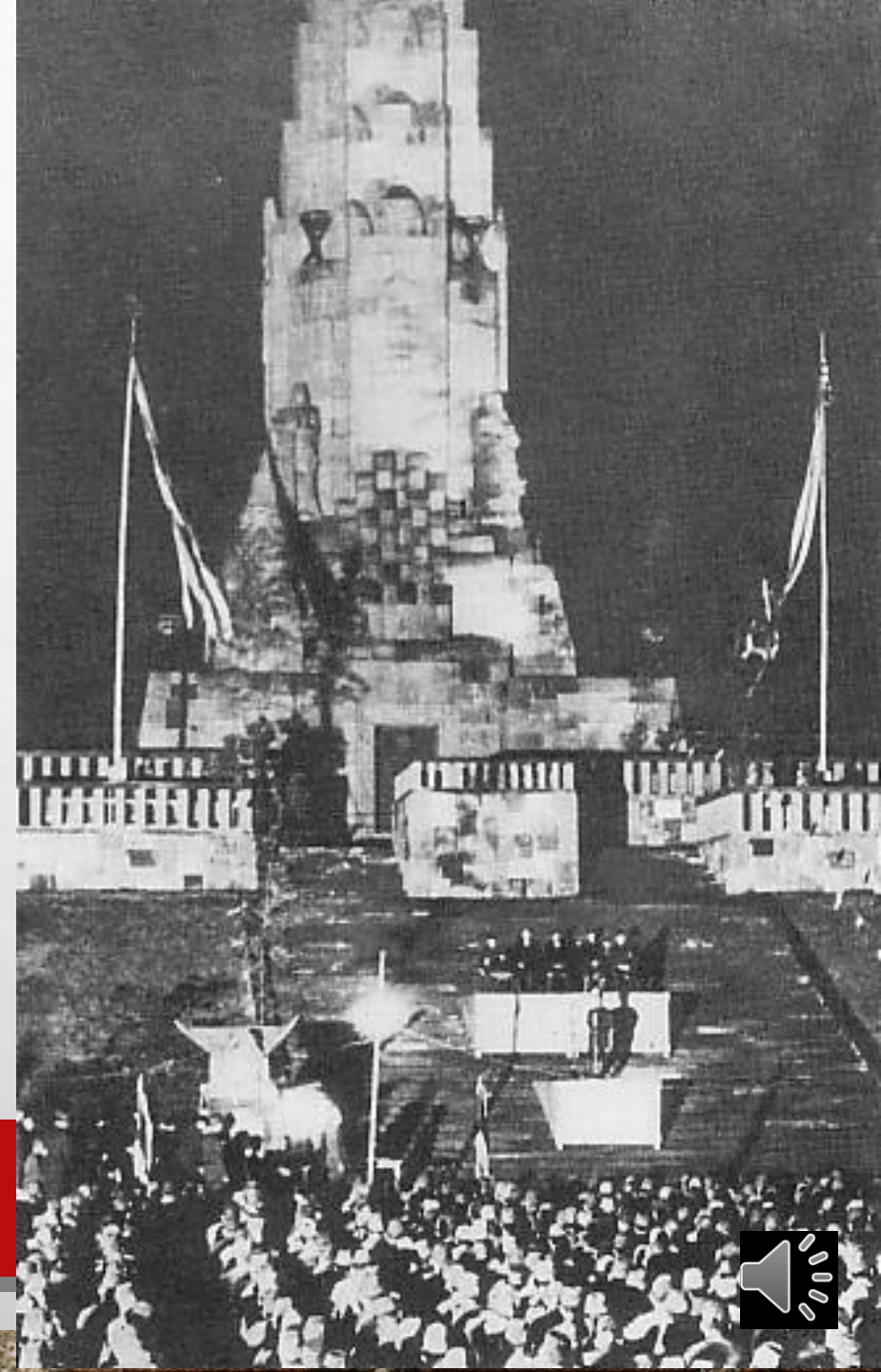
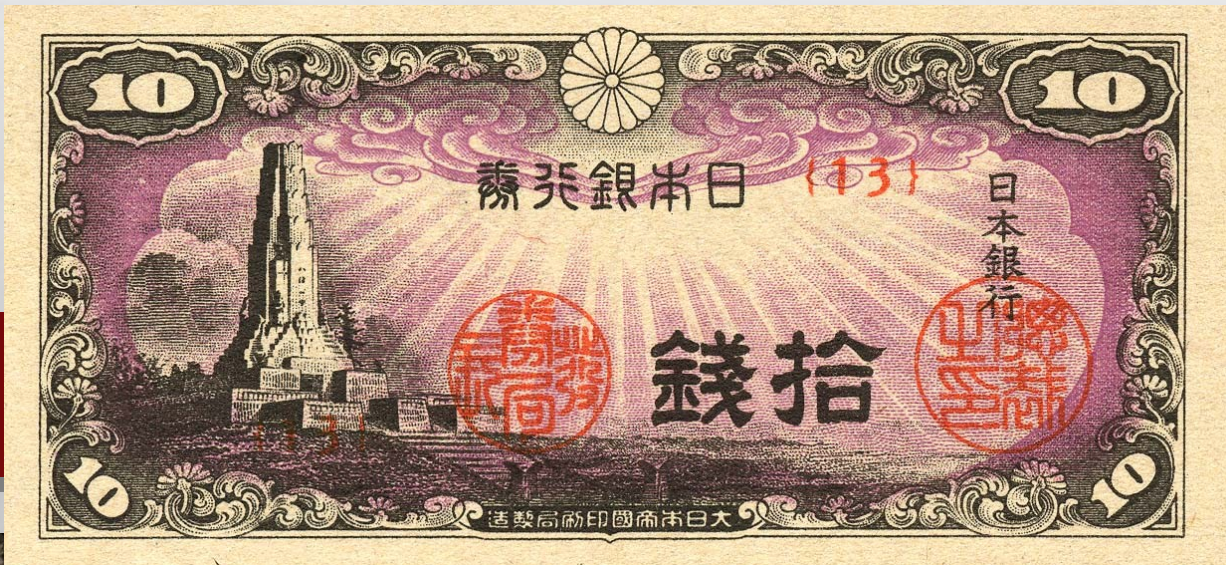

大日本雄辯會講談社

JAPONSKO

- **Mnoho japonských ideológov i nacionalistov v jednotlivých krajinách to skutočne tak aj vnímalo – oslobodzovací boj**
- **Skutočnosť: uhlie (Čína), cukor (Filipíny), ropa, cín a bauxit (Holandská východná India), cín a bauxit (Malajzia), ryža (Thajsko, Barma, Kočínčina)**

JAPONSKO

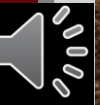
- **Japonsko spojencom Nemecka a Talianska (1936 Pakt proti Kominterne, Tal. 1937)**
- **Závazok bojovať proti komunistickej propagande**
- **Tajný dodatok – v prípade útoku na ZSSR zachovajú neutralitu a nebudú ZSSR pomáhať, žiadne zmluvy**
- **1938-1939 Japonsko inklinuje k ofenzíve na sever – Mongolsko (od marca 1939 spojenec/satelit ZSSR)**

BITKA PRI RIEKE CHALKYN

- **JAP útoky, leto 1938 jazero Chasan, máj 1939 útok do Mongolska**
- **Bitka na rieke Chalkyn, 11. 5. – 16. septembra 1939**
- **JAP 38 tisíc vojakov, 135 tankov, 225 lietadiel**
- **ZSSR 12,500 vojakov, 186 tankov, 82 lietadiel + Žukov**
- **Drvivá japonská porážka**

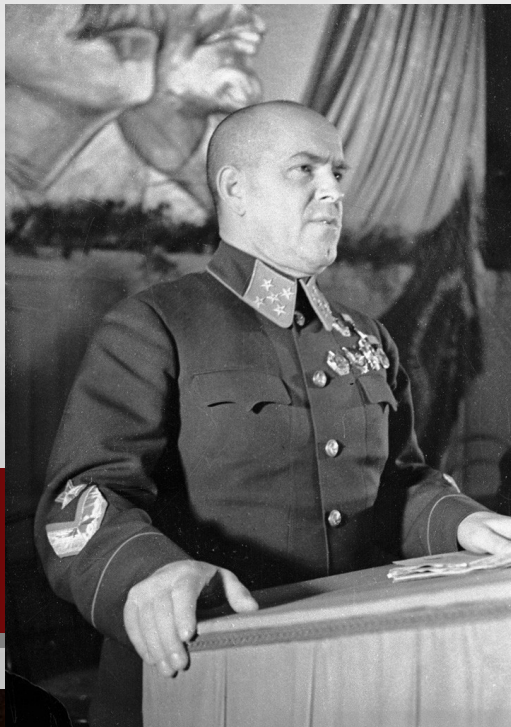

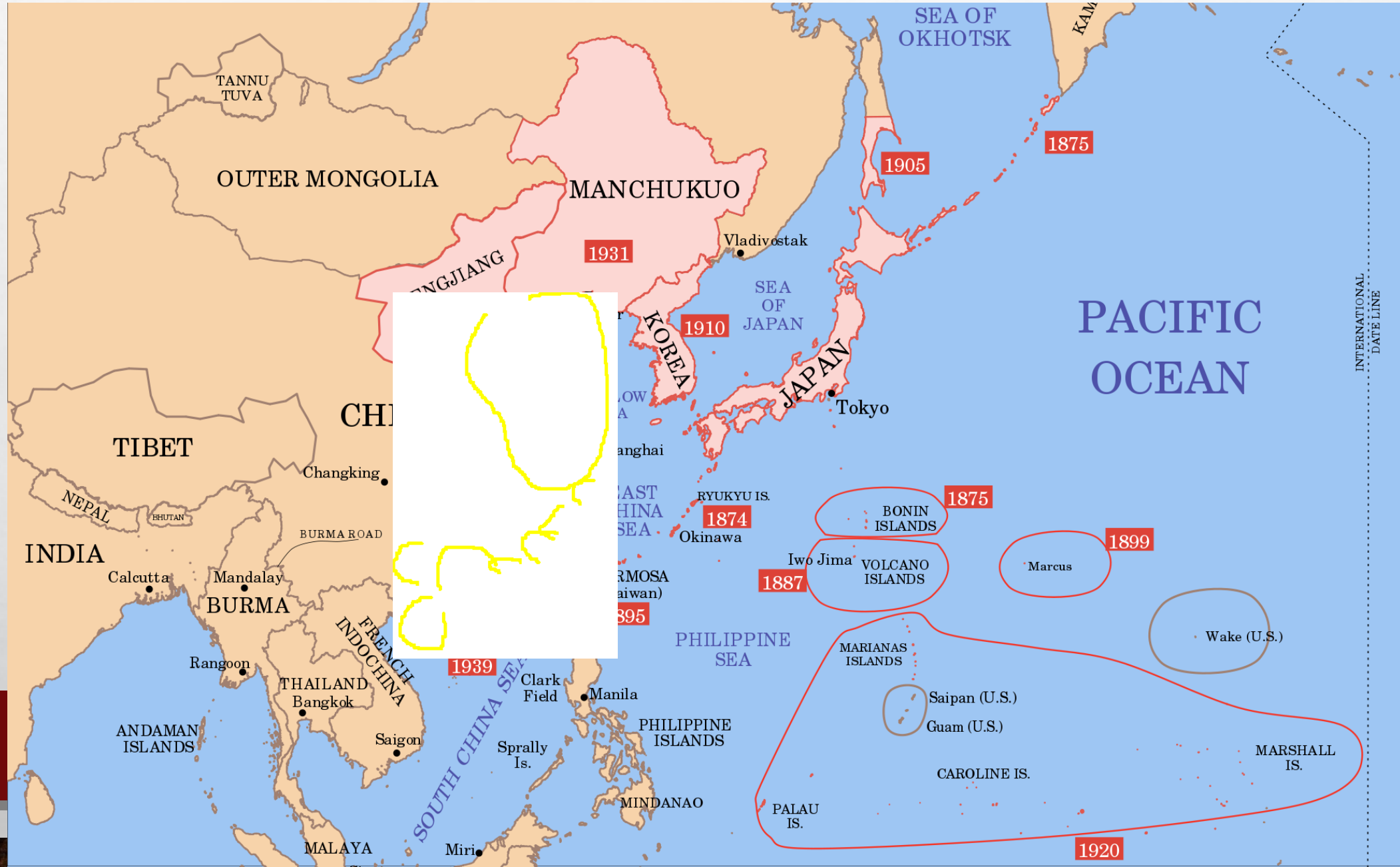
BITKA PRI RIEKE CHALKYN

- **August 1939 nový útok: 75 tisíc vojakov, 182 tankov, 300 lietadiel**
- **ZSSR: 57 tisíc vojakov, 498 tankov, 515 lietadiel + Mongolská armáda pod velením maršala Čojbalsana**
- **Drvivá japonská porážka**
- **20. augusta 1939 sovietsko-mongolský protiútok, japonská armáda obkl'účená a zničená**
- **31. augusta 1939 japonská armáda v Mongolsku neexistuje**

JAPONSKÉ IMPÉRIUM V ROKU 1939

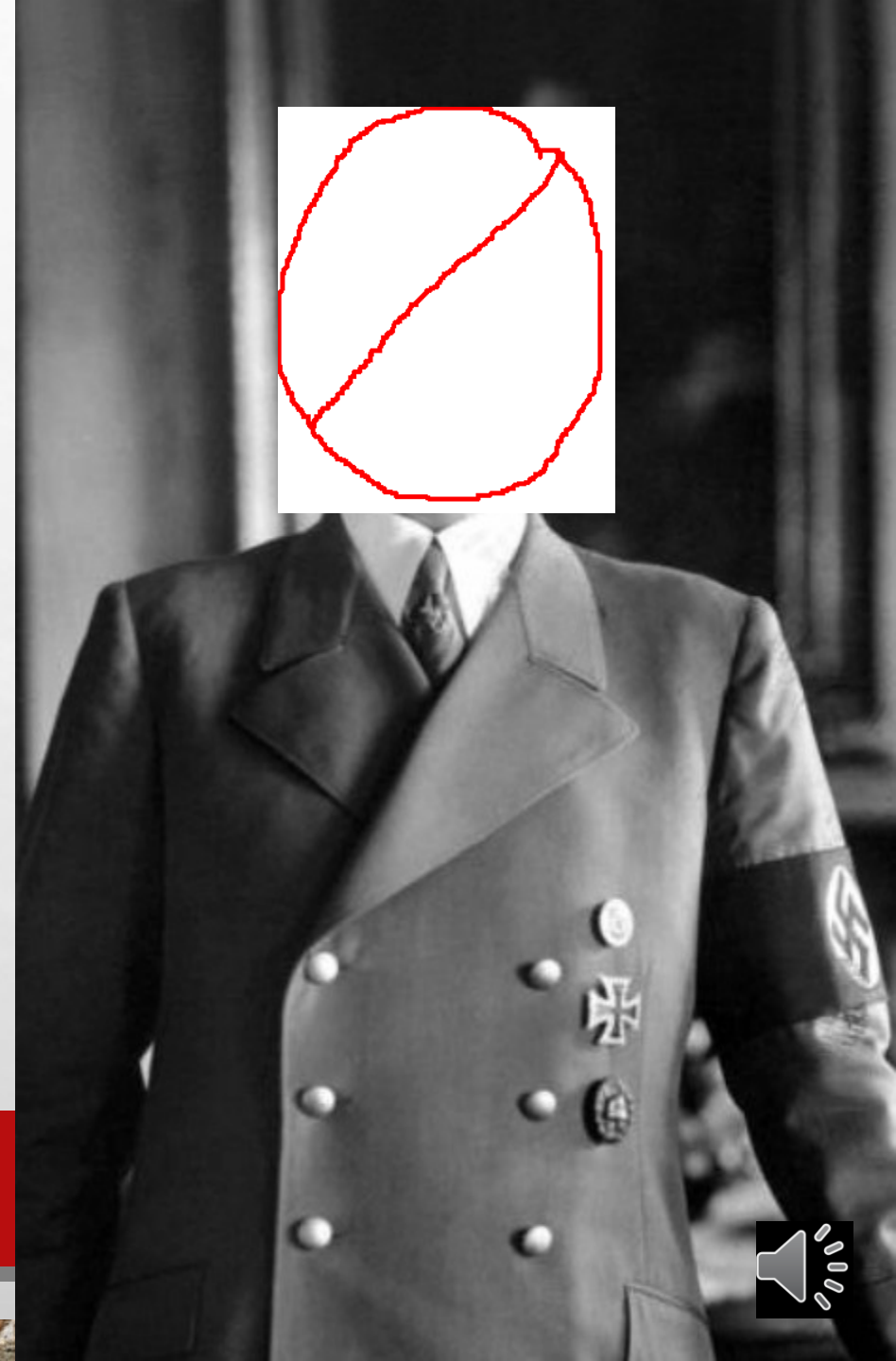

1941 KLÍČOVÝ ROK DEJÍN

ROZHODOVACÍ PROCES - BERLÍN

- **Ideológia: fašizmus, rasa, *Lebensraum***
- **Možnosti: 1. útok na Britániu (spolupráca so ZSSR – do tohto tlačia Nemecko aj spojenci, vrátane Japonska); 2. útok na ZSSR – Hitler**
- **Proces: 1. poraziť Britániu – bitka o Britániu (leto-jeseň 1940) – neúspech; 2. poraziť ZSSR – dokáže to nemecká armáda? Velení obavy, ale Hitler v lete 1940 definitívne rozhodnutie**

ROZHODOVACÍ PROCES - TOKIO

- **Ideológia: pan-ázijské impérium, Veľká východoázijská sféra vzájomnej prosperity**
- **Možnosti: ofenzíva na sever – X, 1940: Čína? Juh?**
- **Proces: žiadny diktátor, cisár reálne nerozhoduje, rozhoduje byrokratický aparát a dohoda medzi armádou a námorníctvom, kľúč pre uvažovanie – Nemecko (spojenec) v roku 1940 vyhráva**

ROZHODOVACÍ PROCES - TOKIO

- Čína mala byť dávno porazená, ale nedarí sa – japonské velenie presvedčené, že sa drží len vďaka západnej pomoci (USA a UK) – nie celkom pravda
- Kampaň v Číne stojí ohromné prostriedky, nedokážu ju ale definitívne poraziť
- **ALE:**
  - Juhovýchodná Ázia: Holandská východná India – kde je holandská vláda?
  - Francúzska Indočína – kde je francúzska vláda?
  - Kolónie VB (Singapur) sú Briti schopní brániť?

TABLE 5.2 American Exports to China and Japan, 1932–1940

Year	Value of Exports (in \$ millions)		Percentage of Total U.S. Export Trade	
	To China	To Japan	To China	To Japan
1932				
1933				
1934				
1935				
1936				
1937				
1938				
1939				
1940	1.0	4.4	1.2	5.0

ROZHODOVACÍ PROCES - TOKIO

- **Problém Japonska: Spojené štáty**
- **September 1940 – opatrná japonská ofenzíva vo Francúzskej Indočíny – USA okamžitá reakcia - sankcie**
- **Do leta 1941 – japonská vláda v patovej situácii**
- **Nechce vojnu s USA, no práve USA bránia Japonsku v ďalšej expanzii**

ROZHODOVACÍ PROCES - WASHINGTON

- **USA: rozdělená krajina**
- **silný izolacionismus vs. nutnost' sa postavit' totalitám a na obranu demokracie**
- **Vplyvný *America First Commettee***

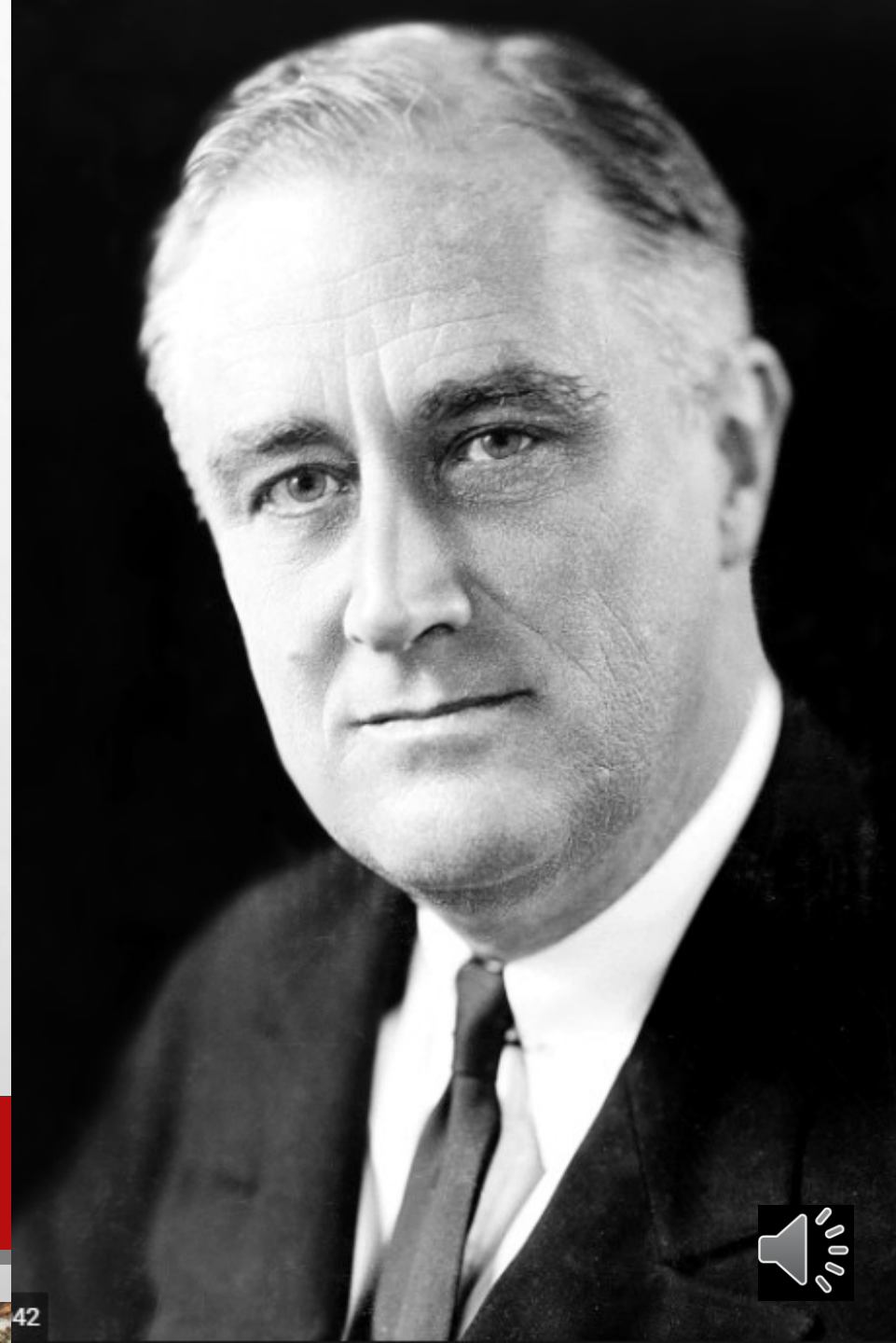

... and the Wolf chewed up the children and spit out their bones ...
But those were Foreign Children and it really didn't matter."

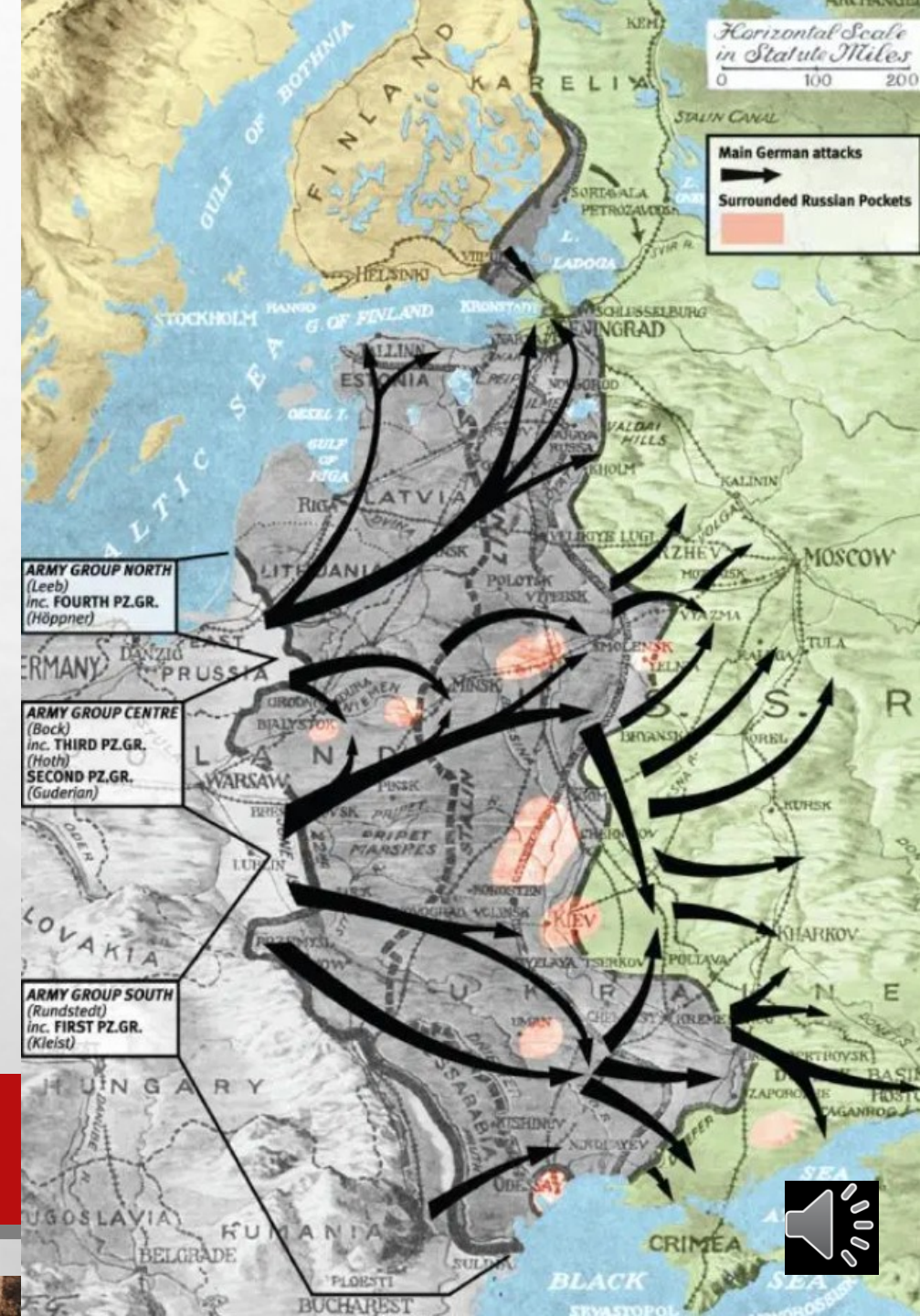
ROZHODOVACÍ PROCES - WASHINGTON

- **Roosevelt, 1940 vol'by – chce vyhrat', silný izolacionismus, vojna zatiaľ nie**
- **Uvedomuje si ale, že USA nebudú môcť zostať mimo**
- **Republikáni slabý kandidát – 5. novembra 1940 Roosevelt vol'by vyhraje**
- **Najbližší tím: Harry Hopkins, George Marshall & Henry L. Stimson – všetci zhoda na tom, že USA skôr či neskôr musí do vojny (ALE – proti Nemecku)**

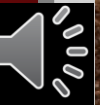
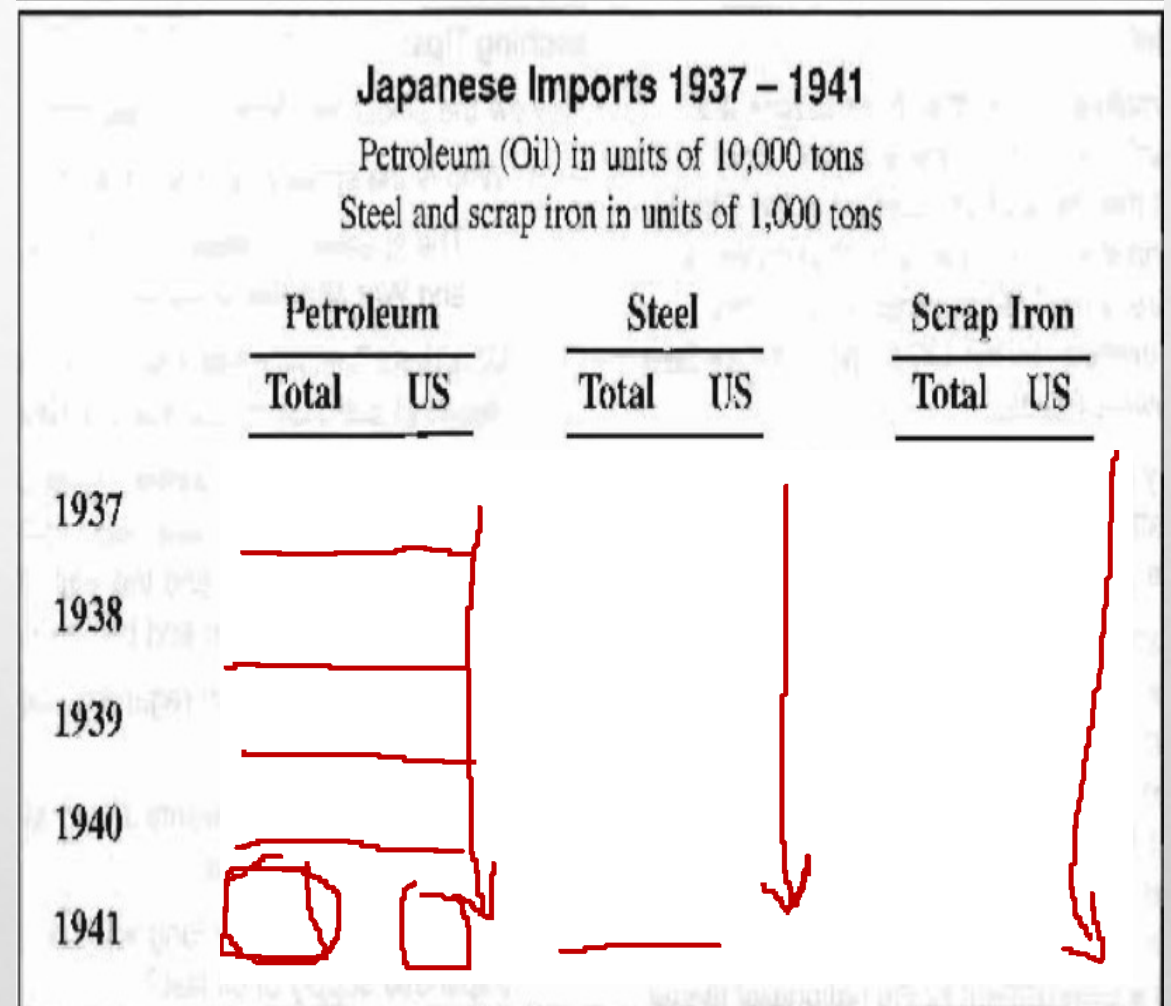
GAMECHANGER: BARBAROSSA

- 22. jún 1941 – Nemecký útok na spojenca, ZSSR
- Kľúčová otázka: kto vyhrá?
- Japonsko - analýza situácie, 2 alternatívy:
  - 1. Nemecko zvíťazí = pridať sa a zaútočiť na ZSSR
  - 2. Nemecko zvíťazí = teraz je naša šanca na útok na juh
- USA - analýza situácie, nezhody, nejasné, kto vyhrá
- Roosevelt & Hopkins - ZSSR vydrží -> omnoho lepšie šance na víťazstvo v dlhodobej perspektíve

GAMECHANGER: BARBAROSSA

- **Hlavný záujem USA v tomto momente: udržať ZSSR vo vojne za každú cenu = 1. materiálna podpora, 2. udržať JAP mimo konflikt**
- **1941 – japonský pokus postupovať ďalej na juh do Indočíny = tvrdé americké sankcie**
- **August 1940 – JAP vedenie rozhodnuté, že musí zaútočiť na USA**

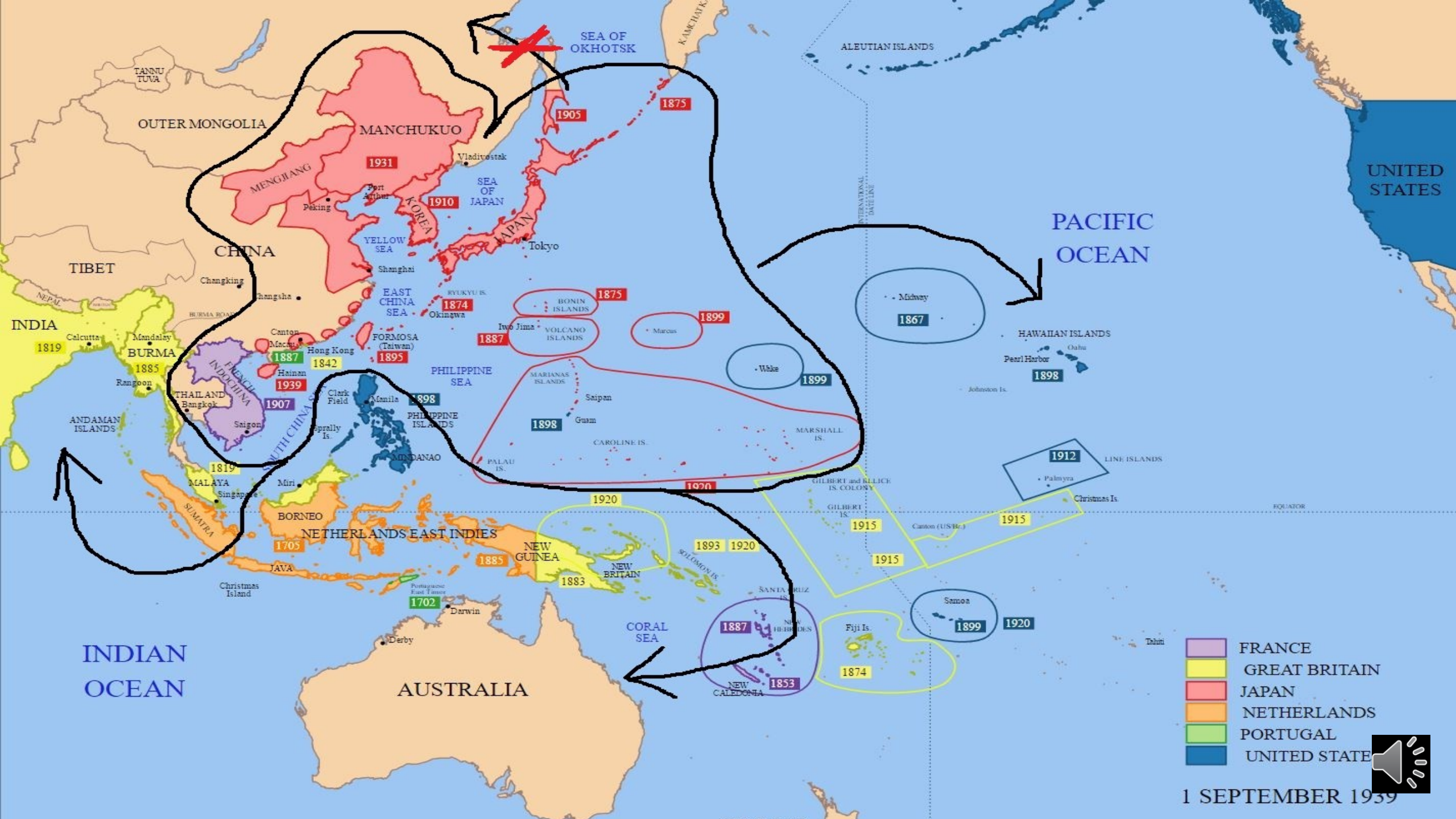
JAPONSKO

- **Tokio: kalkulácie**
- **Čína – pre Japonsko kl'úč, no pre USA rovnako dôležité**
- **USA – Germany first, nečakali útok Japonska, boj sankciami**
- **Japonsko – chápali, že bez útoku na USA nebudú môcť obsadiť Čínu + prepoklad, že Nemecko vyhraje v ZSSR a príde na pomoc proti USA**
- **Hitler v tom Japonsko podporoval a uist'oval, že Tretia ríša ZSSR porazí a vyhlási vojnu USA**

7.12.1941

SEA OF OKHOTSK

ALEUTIAN ISLANDS

UNITED STATES

PACIFIC OCEAN

OUTER MONGOLIA

MANCHUKUO

MENGIANG

CHINA

TIBET

INDIA

BURMA

INDOCHINA

ANDAMAN ISLANDS

MALAYA

NETHERLANDS EAST INDIES

AUSTRALIA

INDIAN OCEAN

CORAL SEA

SEA OF JAPAN

YELLOW SEA

EAST CHINA SEA

FORMOSA (Taiwan)

PHILIPPINE SEA

PHILIPPINE ISLANDS

MINĐANAO

RYUKYU IS.

Okinawa

Iwo Jima

MARIANAS ISLANDS

SAIPAN

GUSM

CAROLINE IS.

PALAU IS.

NEW GUINEA

NEW BRITAIN

NEW CALEDONIA

SANTA CRUZ IS.

NEW HEBRIDES

Fiji Is.

SAMOA

CHRISTMAS IS.

THAIN

PEARL HARBOR

MIDWAY

1905

1931

1910

1874

1887

1895

1898

1898

1887

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1898

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

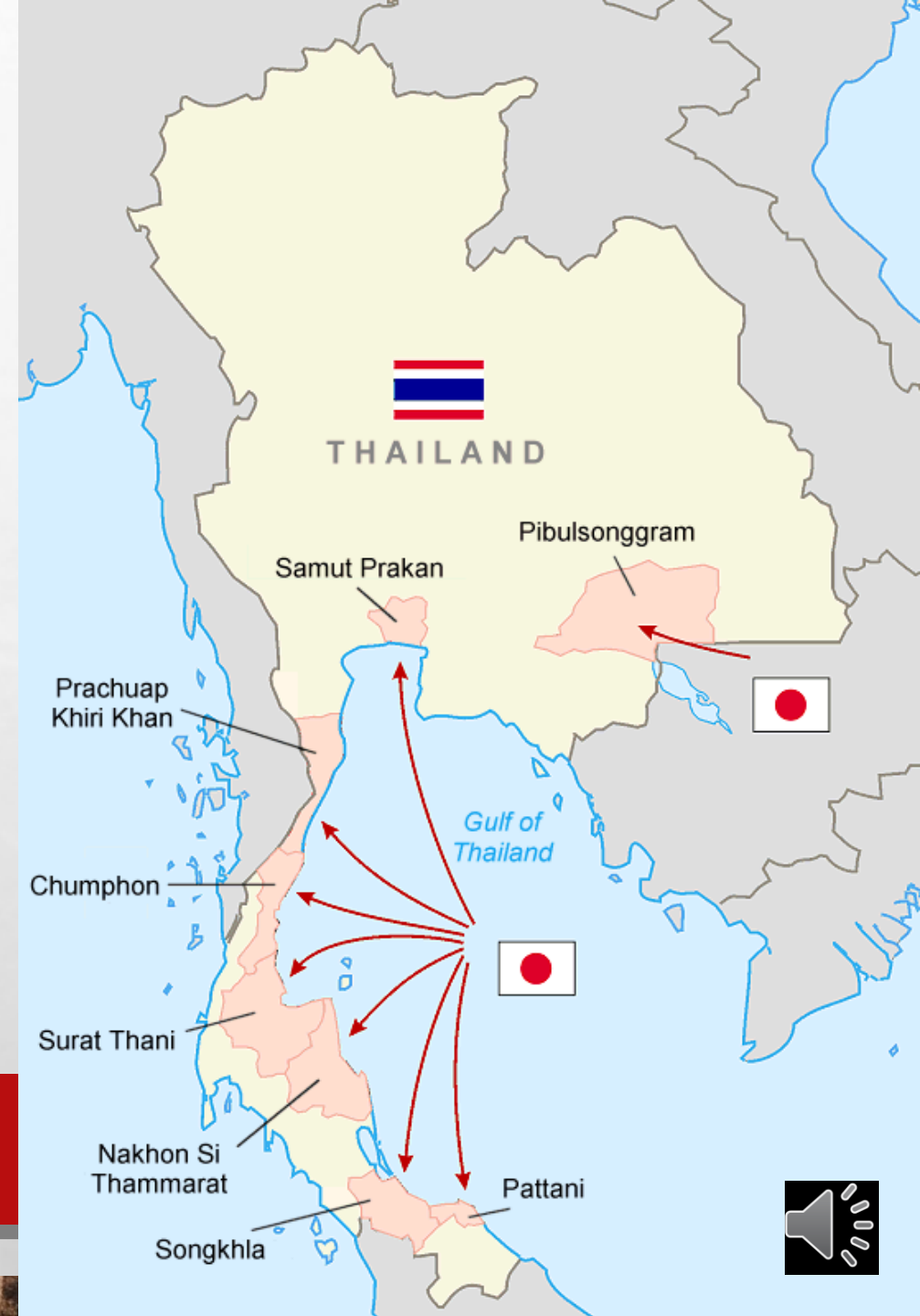
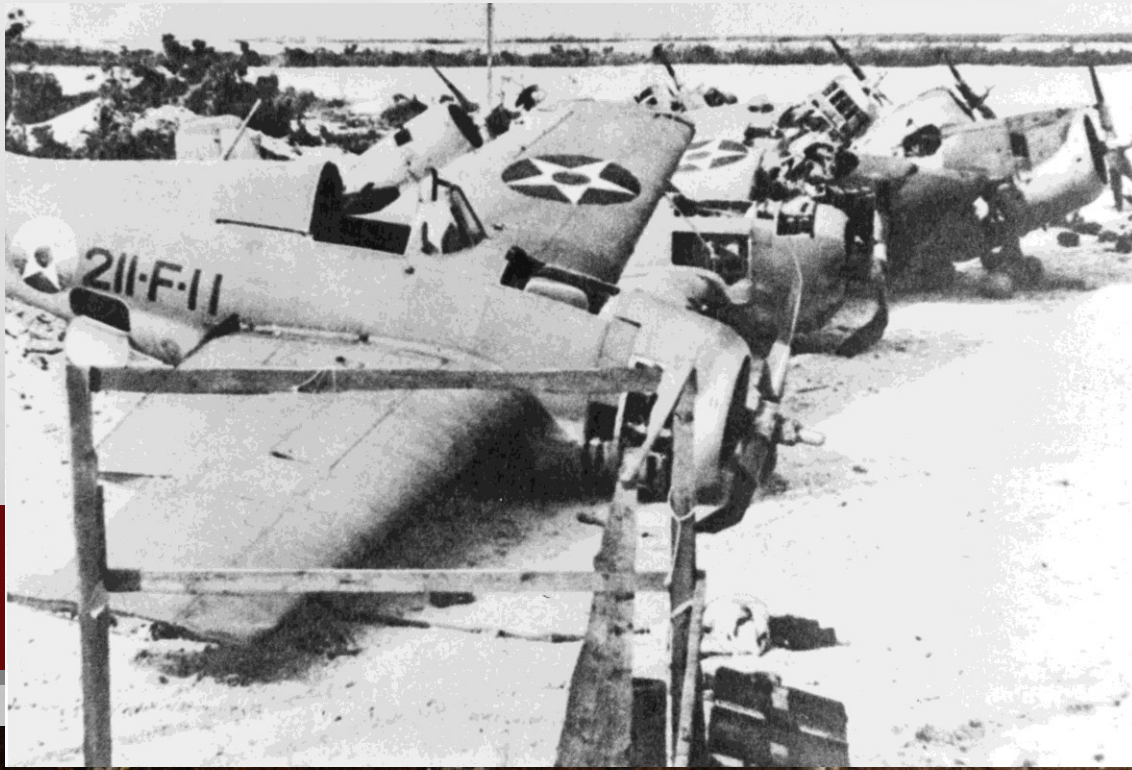
Pearl Harbor Attack

December 7, 1941

JAPONSKÁ OFENZÍVA 1941 - 1942

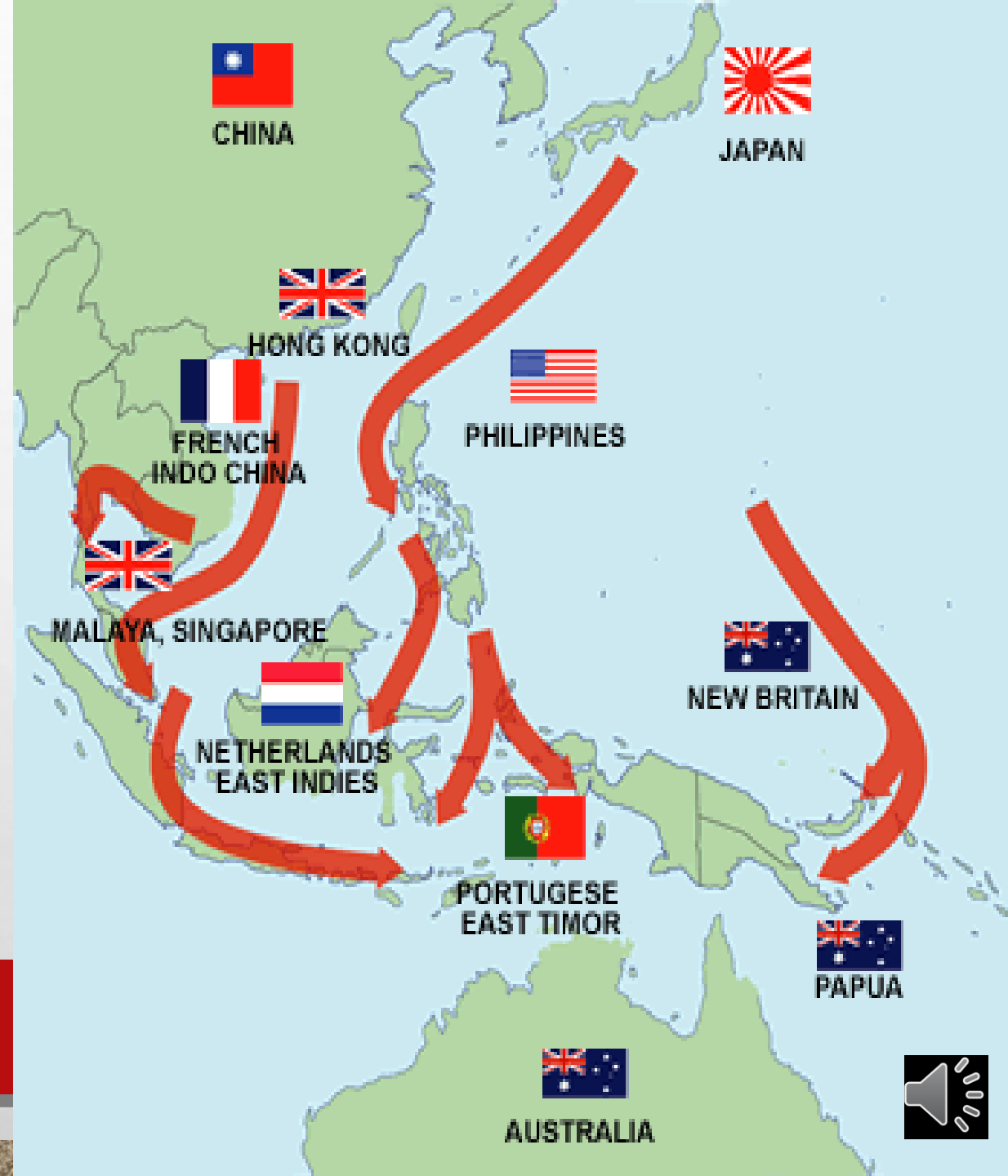
- 8.12. Thajsko (kapitulácia do 24 hod)
- 8.12. – 10.12. Guam
- 18.12. – 25.12. Hong Kong
- 8.12. – 25.12. Wake island

JAPONSKÁ OFENZÍVA

- **Január 1942:**

- **Holandská východná india**
- **Nová Guinea**
- **Šalamúnové ostrovy**
- **Manila**
- **Kuala Lumpur**
- **Rabaul**
- **Malajzia**

JAPONSKÁ OFENZÍVA

- **Február 1942:**

- **Singapur**
- **Bali**
- **Timor**
- **19.február 1942 útok na Darwin,
bombardovanie Austrálie**
- **Jáva**
- **Sumatra**

JAPONSKÁ OFENZÍVA

- **Marec 1942:**
  - **Indický oceán (britské lode)**
  - **Barma**
  - **Filipíny (8. mája sa vzdalo 80,000 amerických vojakov)**
  - **máj útoky na Austráliu – ponorky, útok na prístav v Sydney (31. mája – 8. júna)**

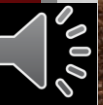
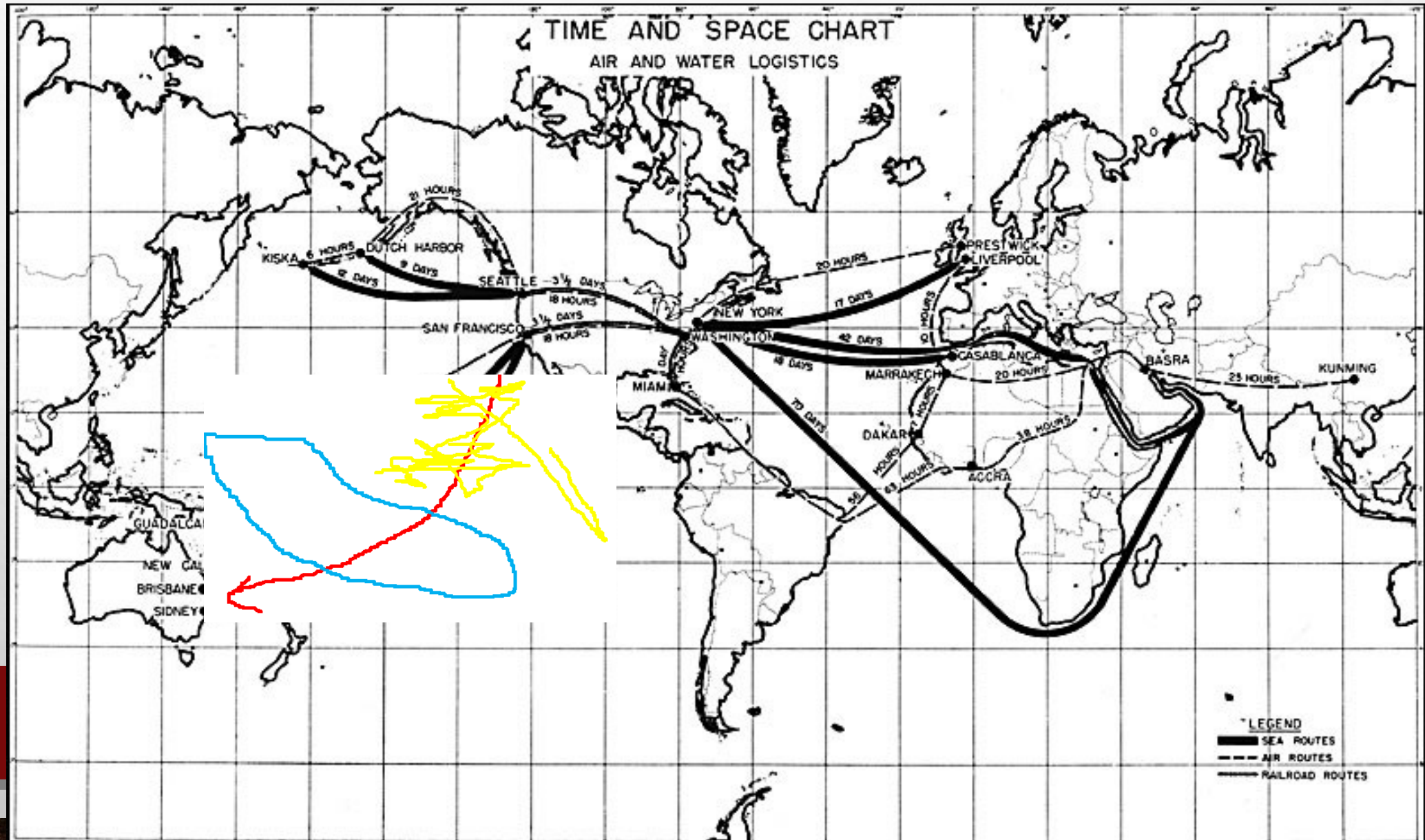

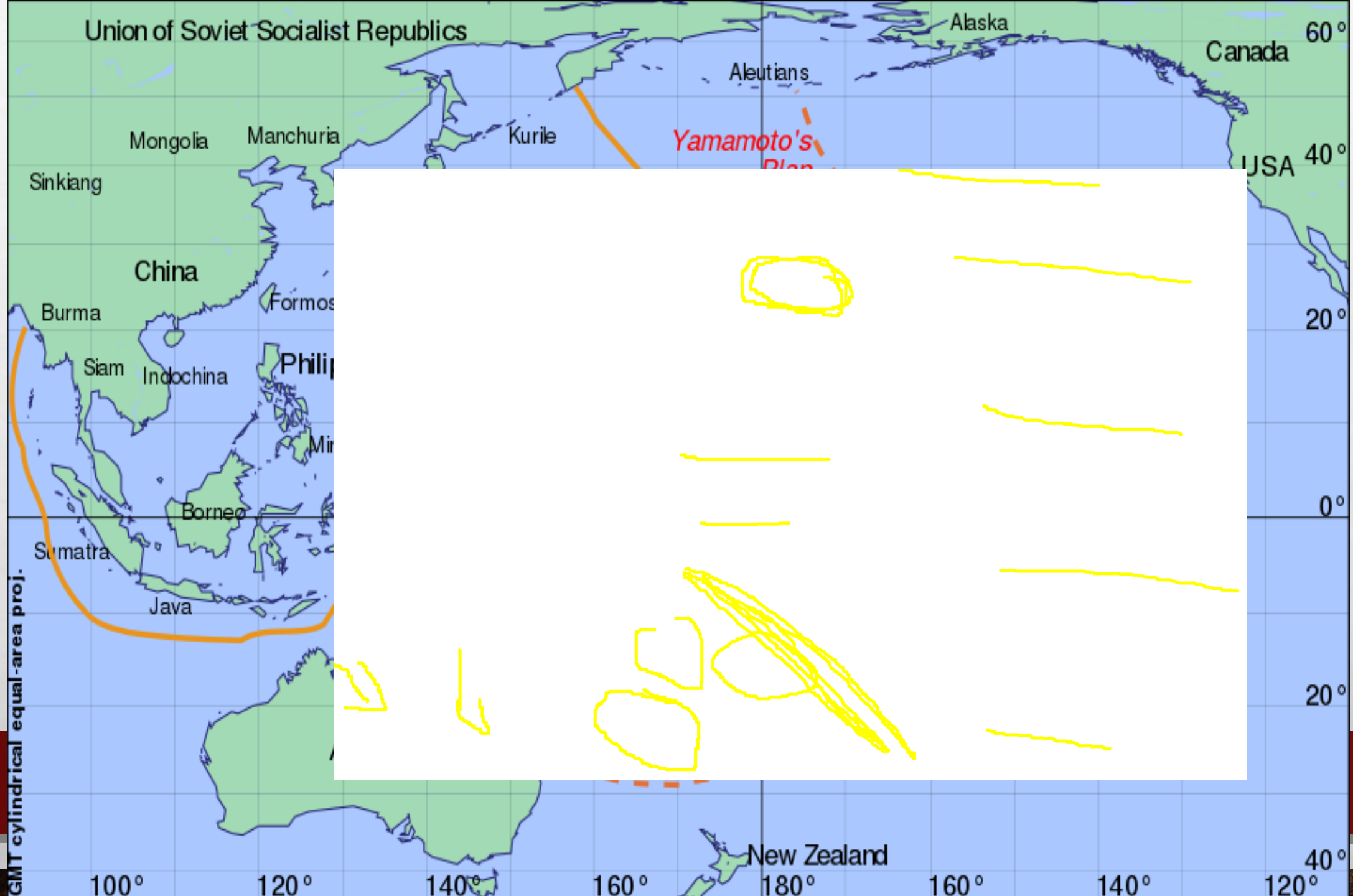
JAPONSKO – ČO ĎALEJ?

- Japonsko má v lete 1942 všetko, čo chcelo
- Predpoklad bol, že to obsadí za cca rok – podarilo sa za 6 mesiacov
- časť vedenia chce rokovať s USA o mieri (za mier vrátiť Wake, Guam, možno Filipíny?)
- Rozhodujúci vplyv má ale námorníctvo – bitku neprehralo 300 rokov
- Armáda v Číne víťazí + má možnosť pokračovať – aj námorníctvo chce
- Doktrína admirála Heihačiró Tógóa (1848-1934) „zničiť nepriateľské loďstvo jedným rozhodujúcim úderom +

JAPONSKO: WHAT NOW?

USA

- **Kalkulácie USA**

- **Vyšlo: zabránili JAP útoku na ZSSR, ukázali JAP že s USA treba počítať**
- **Nevyšlo: JAP nevystrašili ani neupokojili expancionizmus**

- **Japonské víťazstvo v Pearl Harbor – zničujúce, ale nie tak, aby sa USA museli koncentrovať len na JAP. Europe first platí**

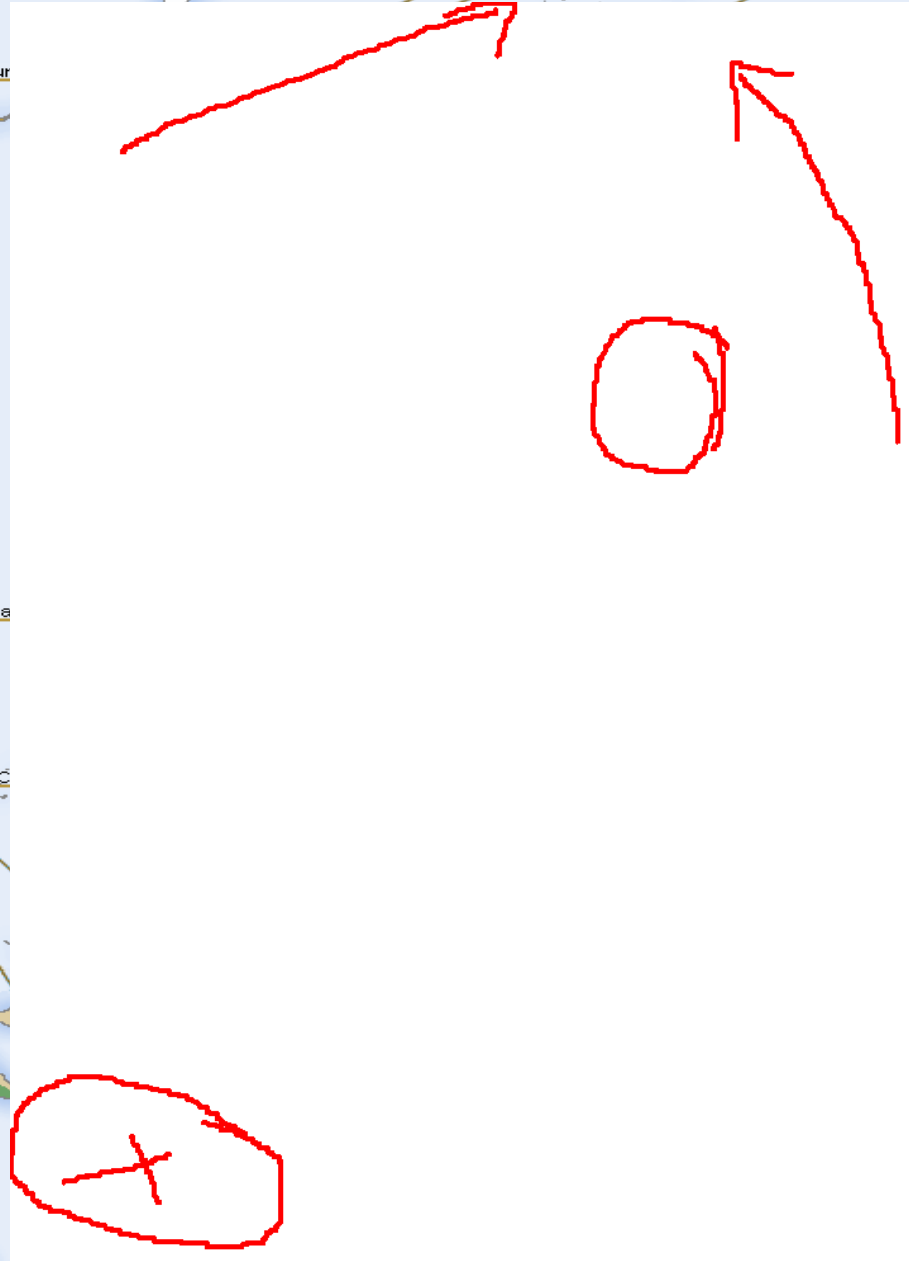
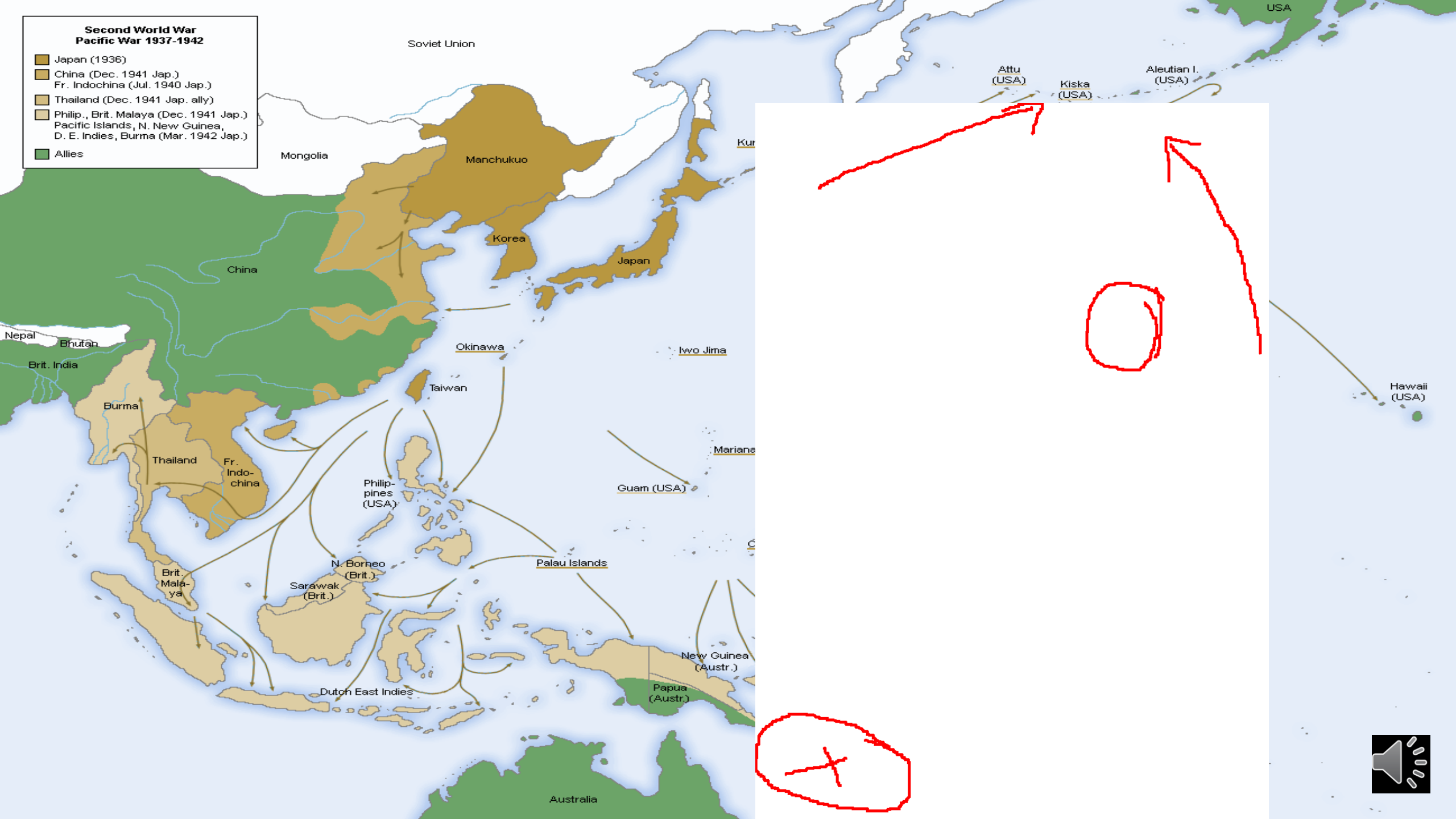
- **Dôvody: Pearl Harbor pevne v rukách, zásoby pohonných hmôt nezničené, doky na opravu lodí nezničené, lietadlové lode zachované, strata vlastne len dvoch bojových lodí = kapacita na vedenie vojny v Pacifiku ostala zachovaná**

- **Doolittle raid 18. februára 1942, bitka v Koralovom mori 4. – 8. mája 1942**

**Second World War
Pacific War 1937-1942**

- Japan (1936)
- China (Dec. 1941 Jap.)
Fr. Indochina (Jul. 1940 Jap.)
- Thailand (Dec. 1941 Jap. ally)
- Philip., Brit. Malaya (Dec. 1941 Jap.)
Pacific Islands, N. New Guinea,
D. E. Indies, Burma (Mar. 1942 Jap.)
- Allies

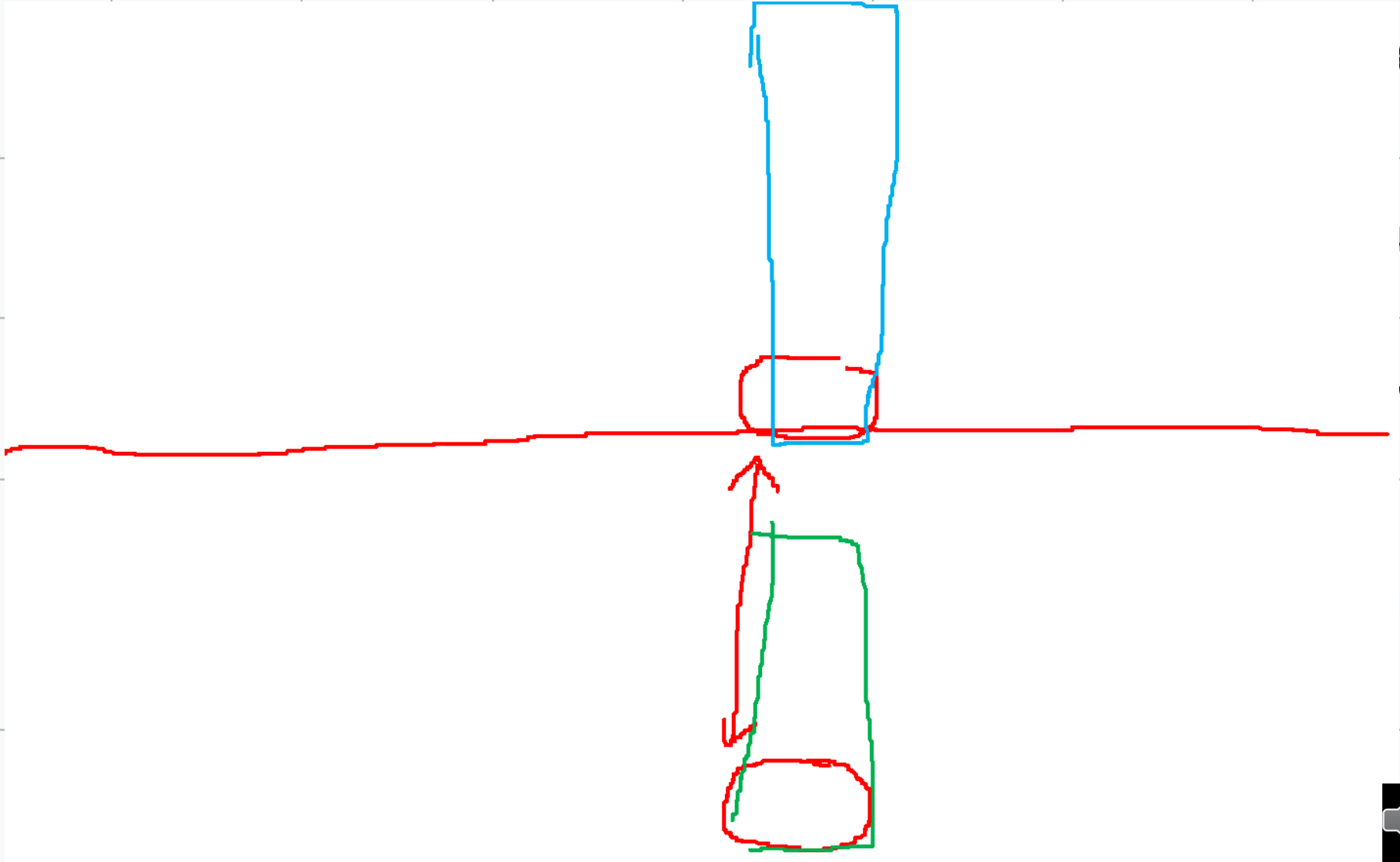

Approximate extent of Japanese conquests in May, 1942. Their offensive of June, which would trigger the Battle of Midway, would take footholds in the Aleutians and try to take Midway Island as well.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Spojené království								
SSSR								
USA								
Německá říše								
Japonsko								

Burma

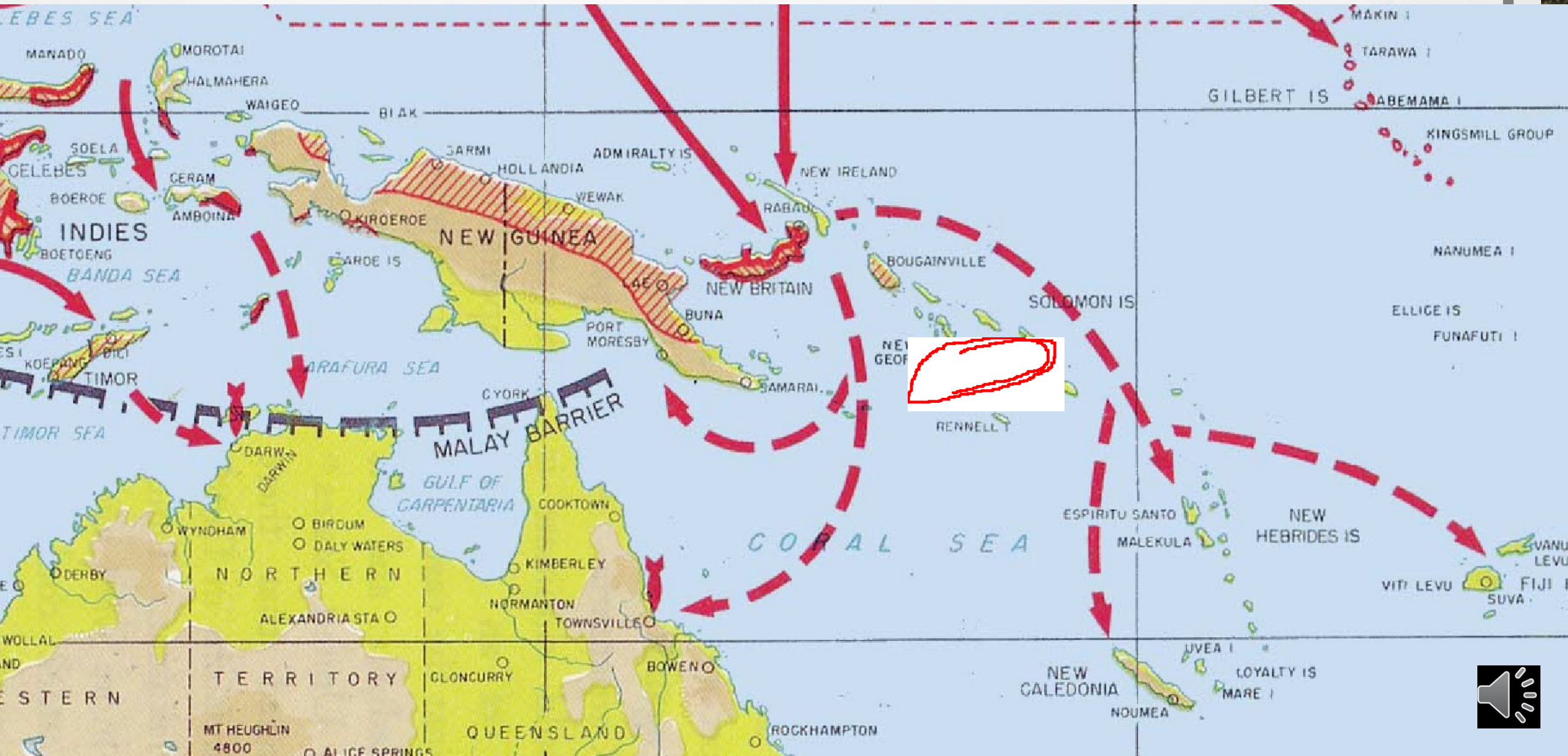
Si

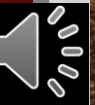
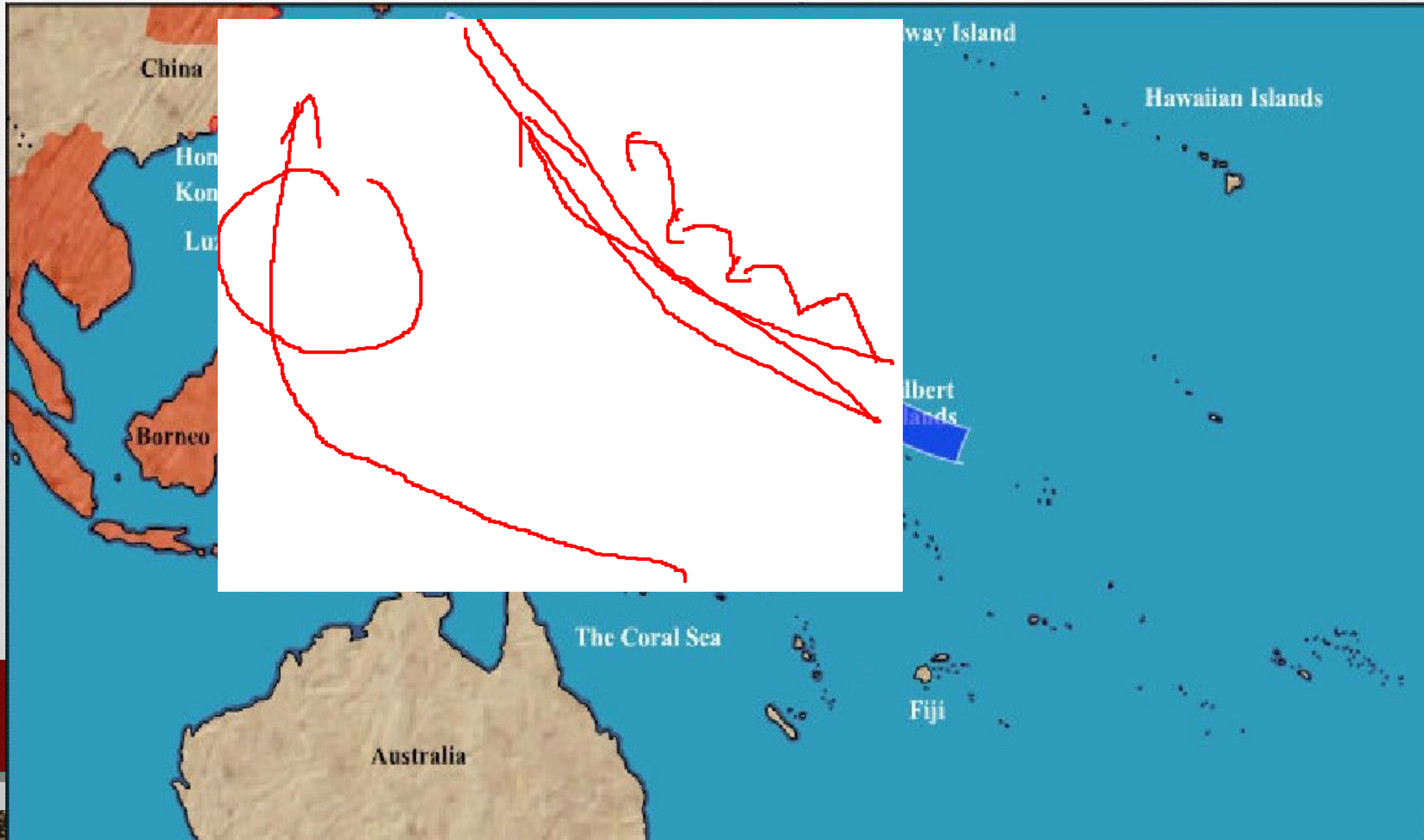
Dutch East Indies

BITKA O GUADALCANAL

JAPONSKO – STRATEGICKÝ ÚSTUP Z PACIFIKU 1943

USA A ČÍNA

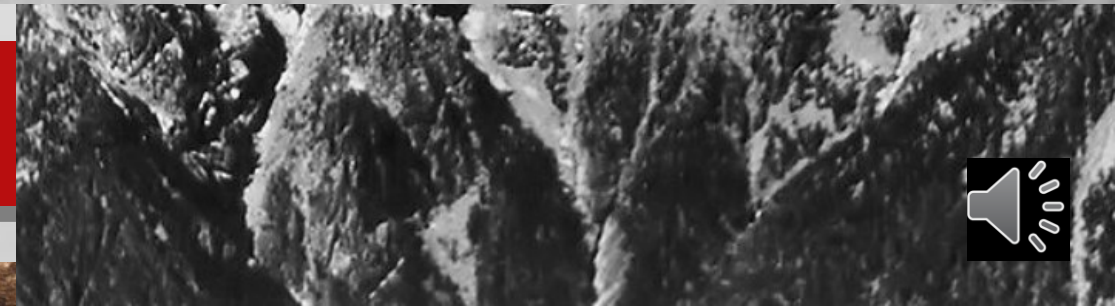
- Čína pre USA spojenec – ale druhoradý
- V Číne Pearl Harbor privítali s nadšením, no rýchlo sklamanie, *Europe first policy*
- Čankajšek získal isté zásobovanie, no málo, potreboval viac– zložité rokovania, vzájomná nedôvera (použije proti JAP alebo proti KSČ?)
- 1943 začínajúci zlom – USA sa vzdali exteritoriálnych práv, postavenie čínskej menšiny v USA zásadné zlepšenie – signály, že to USA myslia vážne
- Zaujímavú úlohu v zblížovaní zohrala Song Meiling

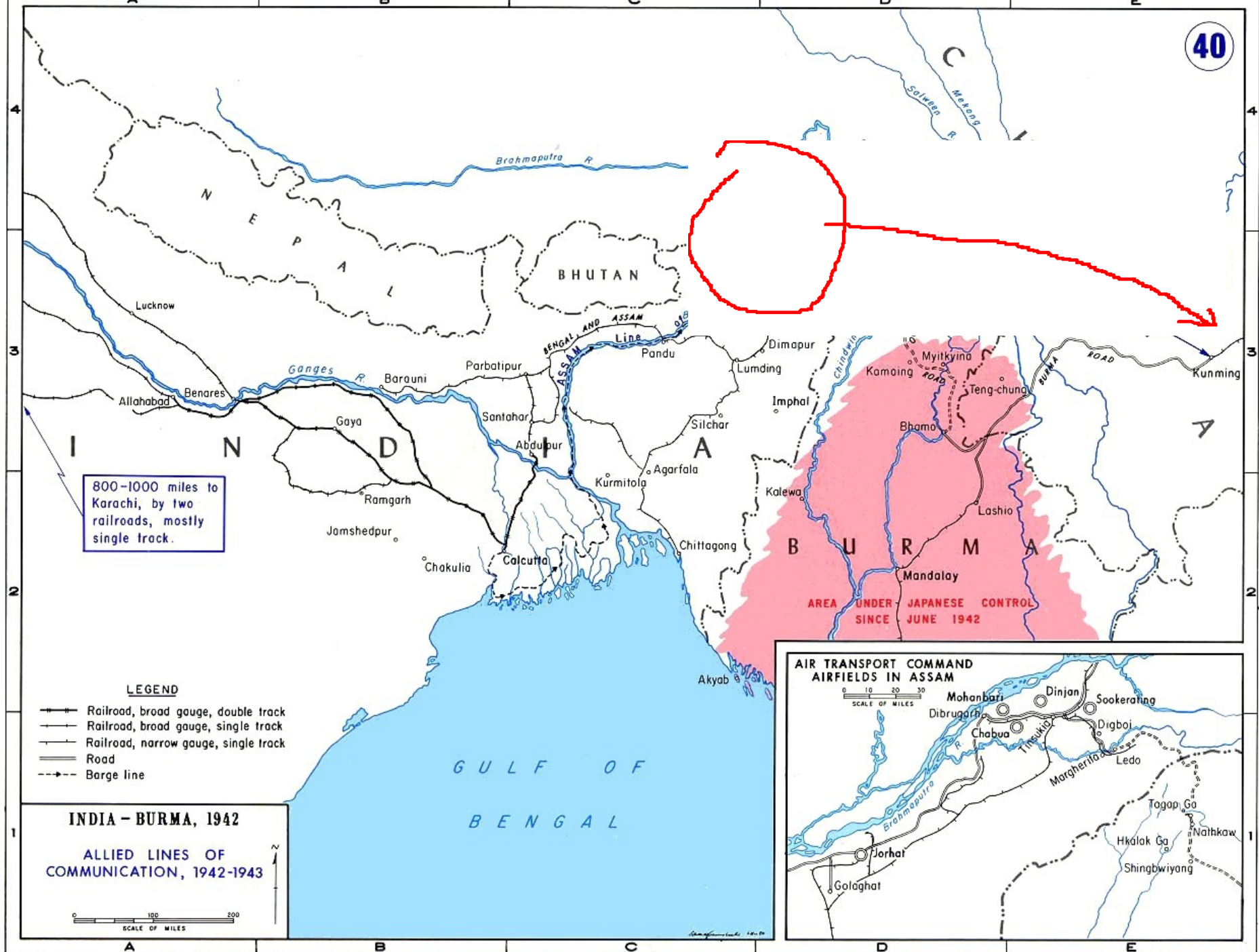

THE HUMP

- Po začiatku konfliktu – postupne viac a viac americkej pomoci Čankajškovi na boj proti Japonsku
- Po obsadení Barmy a tamojších zásobovacích trás – letecké spojenie – „The Hump“ (koncom roka 1942)
- 685,304 ton nákladu z toho 392,362 ton pohonných hmôt
- Takmer 200 000 letov
- Straty takmer 400 lietadiel

1300

孫中山先生遺像

同志仍須努力

SUN YAT-SEN
FOUNDER OF THE REPUBLIC OF CHINA
ON OCTOBER 10, 1911

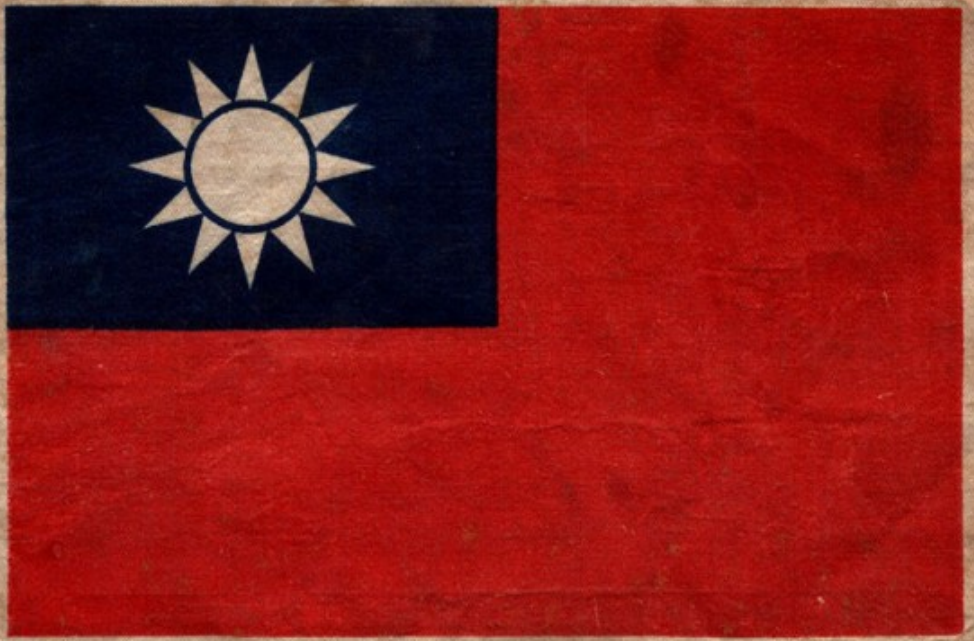

We Salute the
CHINESE REPUBLIC
On her Birthday OCTOBER 10

China - the First of our Allies to
China - in spite of war, struggling
toward Democracy as we did 150

HELP HER TO FIGHT BACK

UNITED CHINA RELIEF
Member Agency of the National

來華助戰
洋人
軍民一體
救護

字第

0540

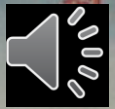
號

CHINA
FIGHTS ON

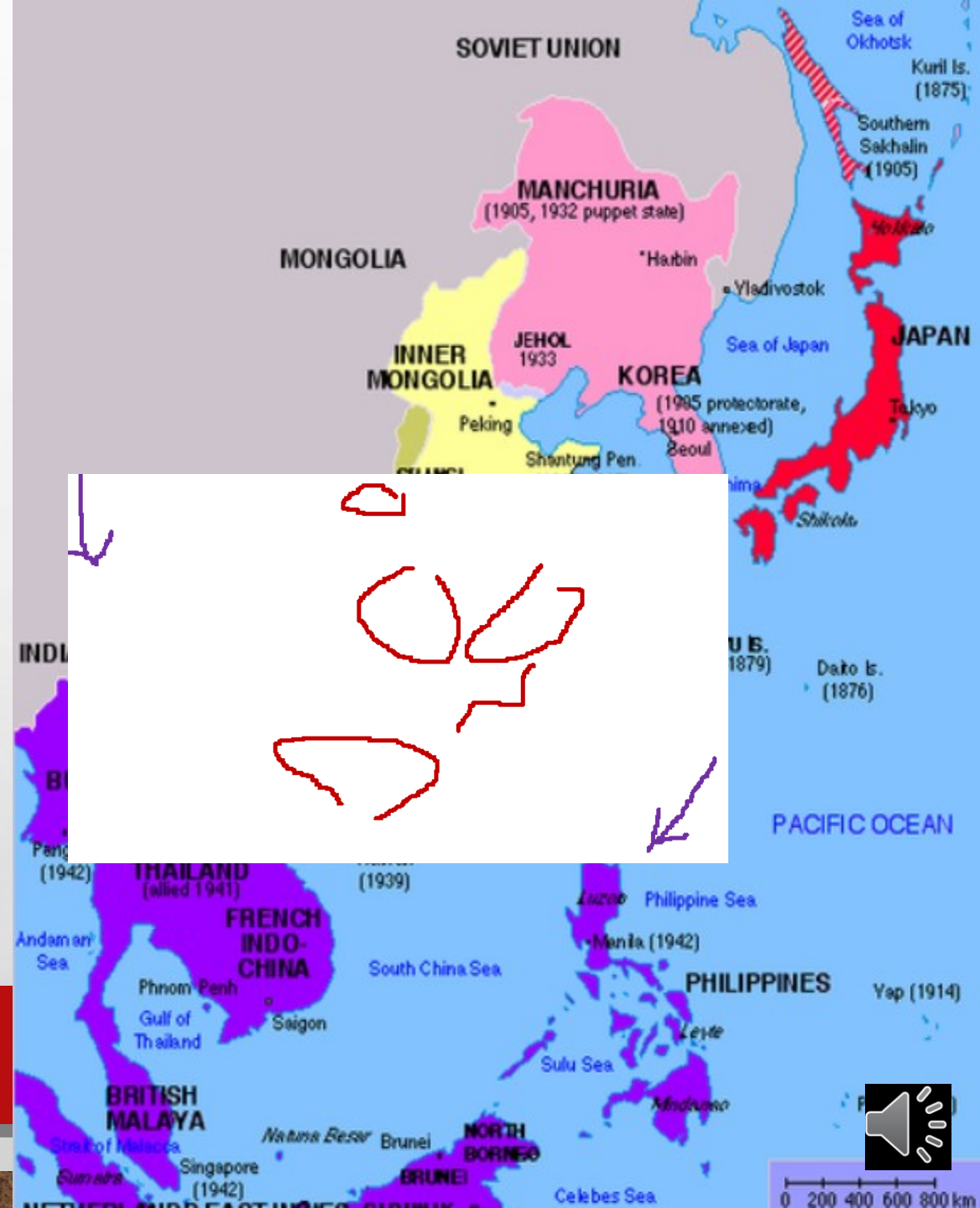
UNITED CHINA RELIEF
MEMBER AGENCY of the NATIONAL WAR FUND

抗戰建國

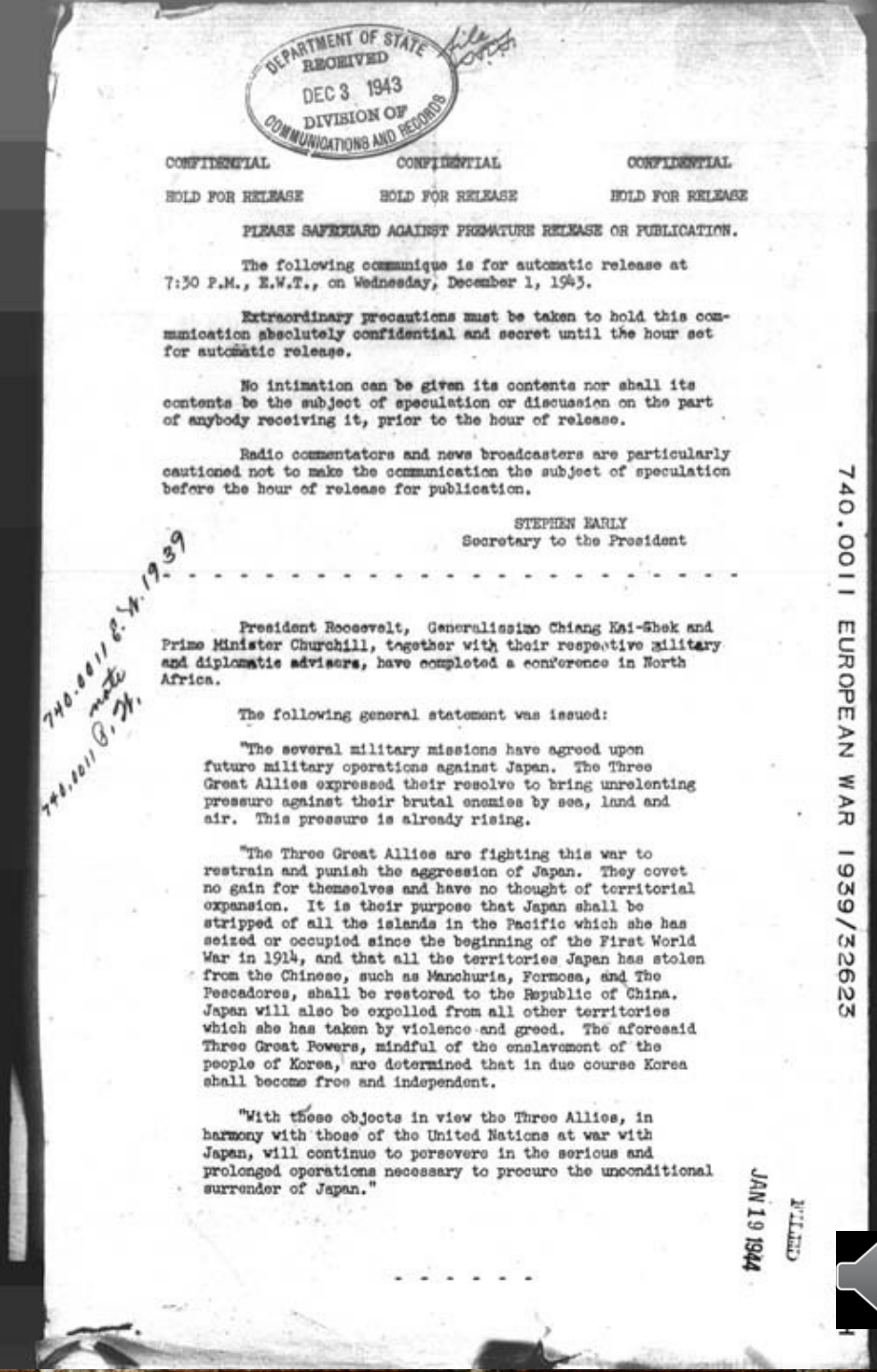
JAPONSKÁ OFENZÍVA 1942-1943

- 1942 – aj japonská invázia v Číne sa zadržáva (silnejúca a odhodlanejšia obrana, zásobovanie)
- Japonská armáda brutálny spôsob boja
- Vojenské straty máj-september 1942 Čína 70,000 (z 300,000), Japonsko 36,000 (zo 180,000)
- 250,000 čínskych civilistov (čínsky údaj) zomrelo na choroby – cholera, týfus, mor
- Opotrebovávajúca vojna, Japonsko ťažké straty, nemôže si to dovoliť
- Jediný úspech – invázia do Barmy

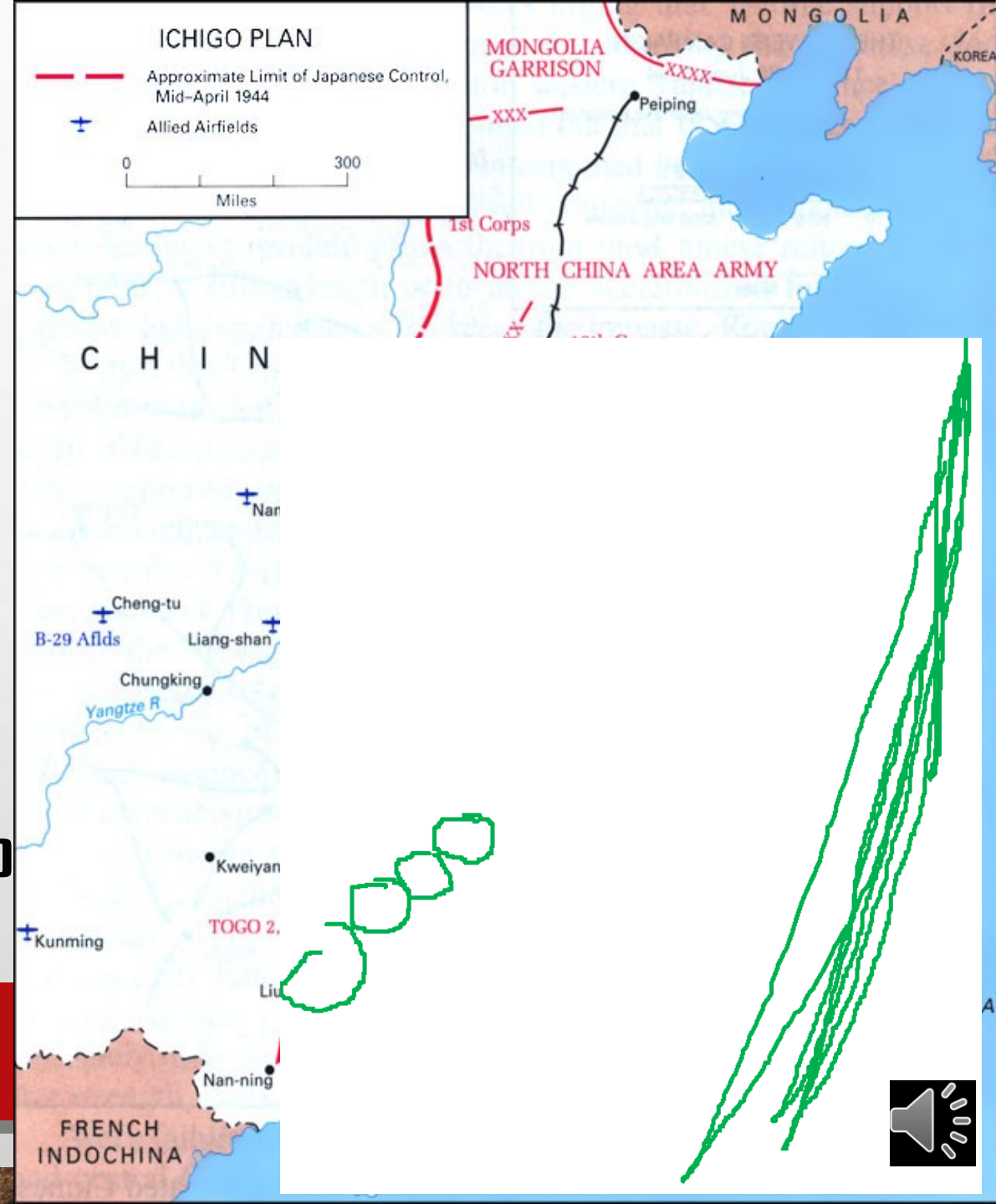
KONFERENCIA V KÁHIRE

- 22. - 26. novembra 1943 za účasti USA (Roosevelt), Spojeného kráľovstva (Churchill) a Číny (Čankajšek).
- Káhirska deklarácia:
  - Všetky územia, ktoré JAP zabralo Číne, jej budú vrátené (Mandžusko, Taiwan, Pescadorské ostrovy)
  - Bezpodmienečná kapitulácia JAP, stratí všetky ostrovy, ktoré získalo po 1914 a násilím
  - Nechcú územné zisky
  - Kórea samostatná

JAPONSKÁ OFENZÍVA 1944

- **Operácia Iči-go (Operácia č. 1)**
- **Snaha JAP rozhodnúť v Číne**
- **Apríl – December 1944**
- **Cieľ JAP: pozemná trasa do Indočíny + zničenie čínskych leteckých základní (zásobovanie+bombardovanie)**
- **1,000,000 čínskych vojakov vs. 500 000 JAP**
- **Výsledok: Japonské víťazstvo, ale za cenu obrovských strát: 100 000 mŕtvych JAP (Čína 310-480,000 mŕtvych) + obrovské materiálne straty**

CHINA, 1900 -1949
SITUATION AT THE END OF
WORLD WAR II

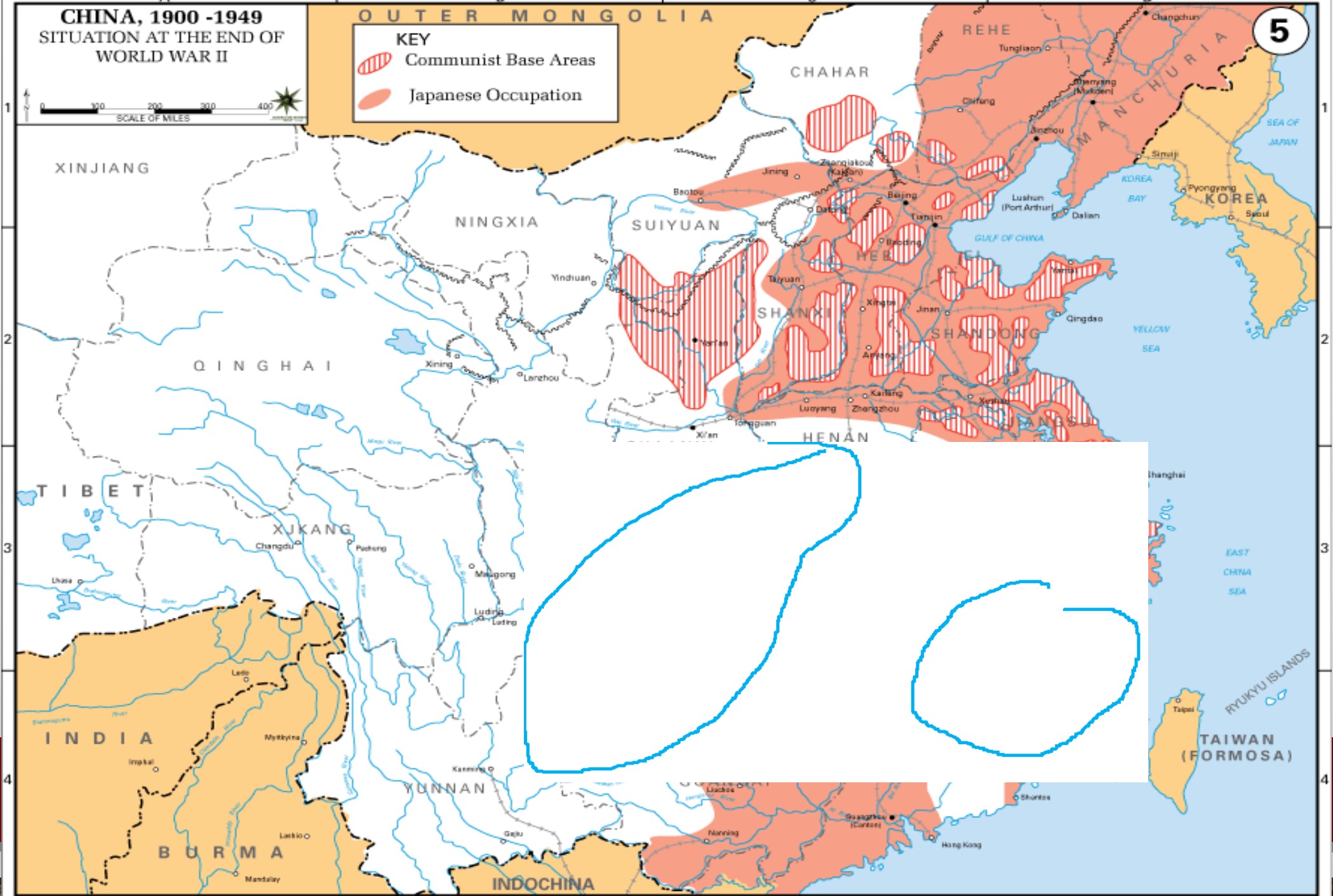

OUTER MONGOLIA

KEY

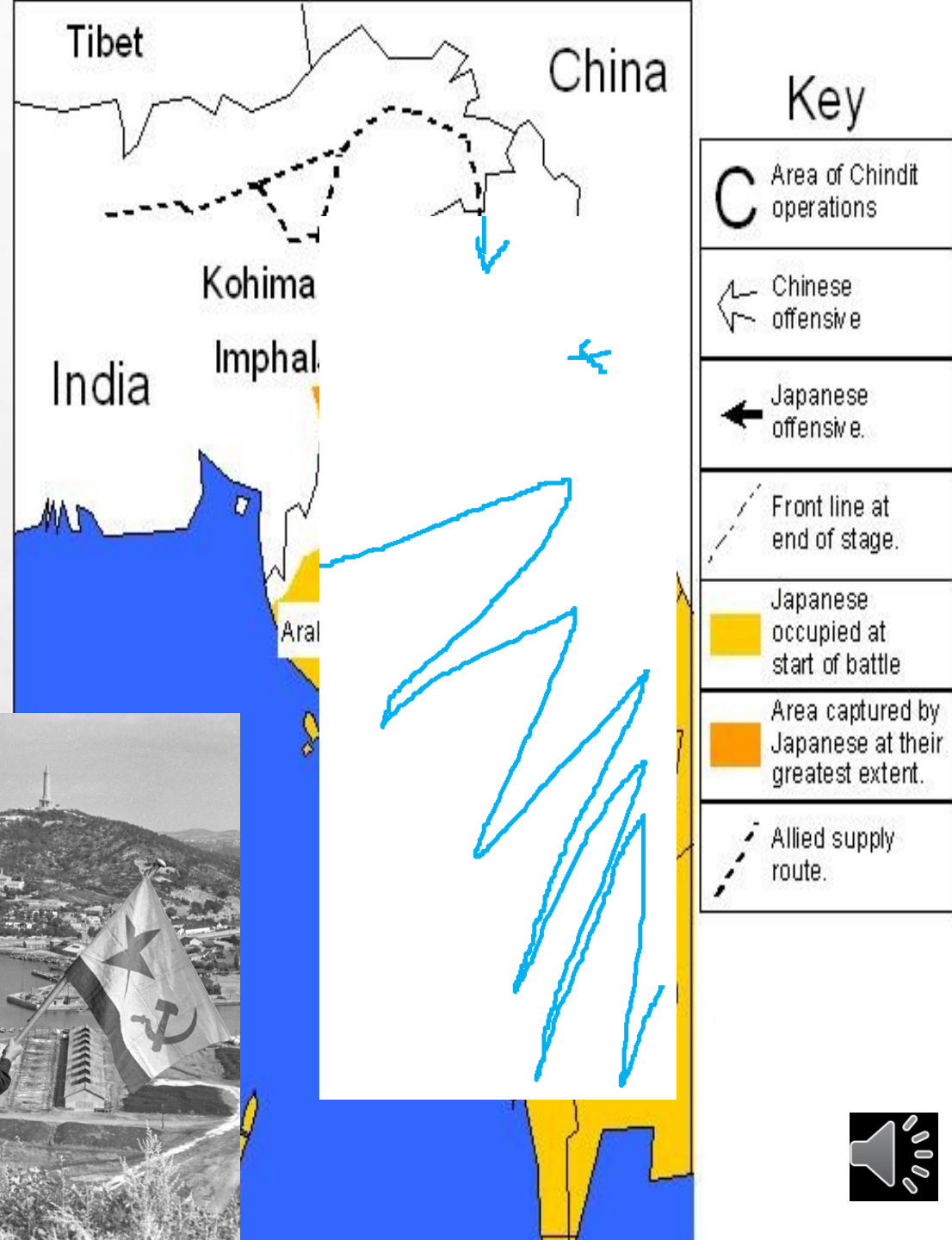
- Communist Base Areas
- Japanese Occupation

5

JAPONSKÁ OFENZÍVA 1944

- **Marec-apríl 1944, Ofenzíva U-go, Kohima, Impal – do Indie, spojenecká protiofenzíva máj 1944**
- **JAP ofenzíva v Indii nakoniec najväčšia porážka JAP armády v dejinách**
- **Apríl-máj 1945 Spojenecké víťazstvo v Barme**
- **Atómové bomby + útok ČA – koniec vojny**

ČÍNA VS USA PO VOJNE

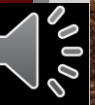
- Čína a ZSSR najviac obetí (ZSSR cca 20 miliónov, Čína cca 15-20 miliónov mŕtvych)
- Čína „zabudnutý spojenec“ – prvá bojovala proti mocnostiam Osi, dôležitá úloha pri víťazstve nad Japonskom - nedocenené
- Z vojny Čína oslabená, zdevastovaná, rozdelená, USA morálny víťaz, rozhodli vojnu
- USA - najbohatšia a najsilnejšia krajina, pravdepodobne v dejinách ľudstva (podiel moci a vojenskej sily RR v staroveku sa ani nepribližuje USA po 2ww)
- USA po vojne vyrábali 45% zbraní a 50% výrobkov, 2/3 lodí ktoré plávali, boli vyrobené v USA

ČÍNA – OBČIANSKA VOJNA

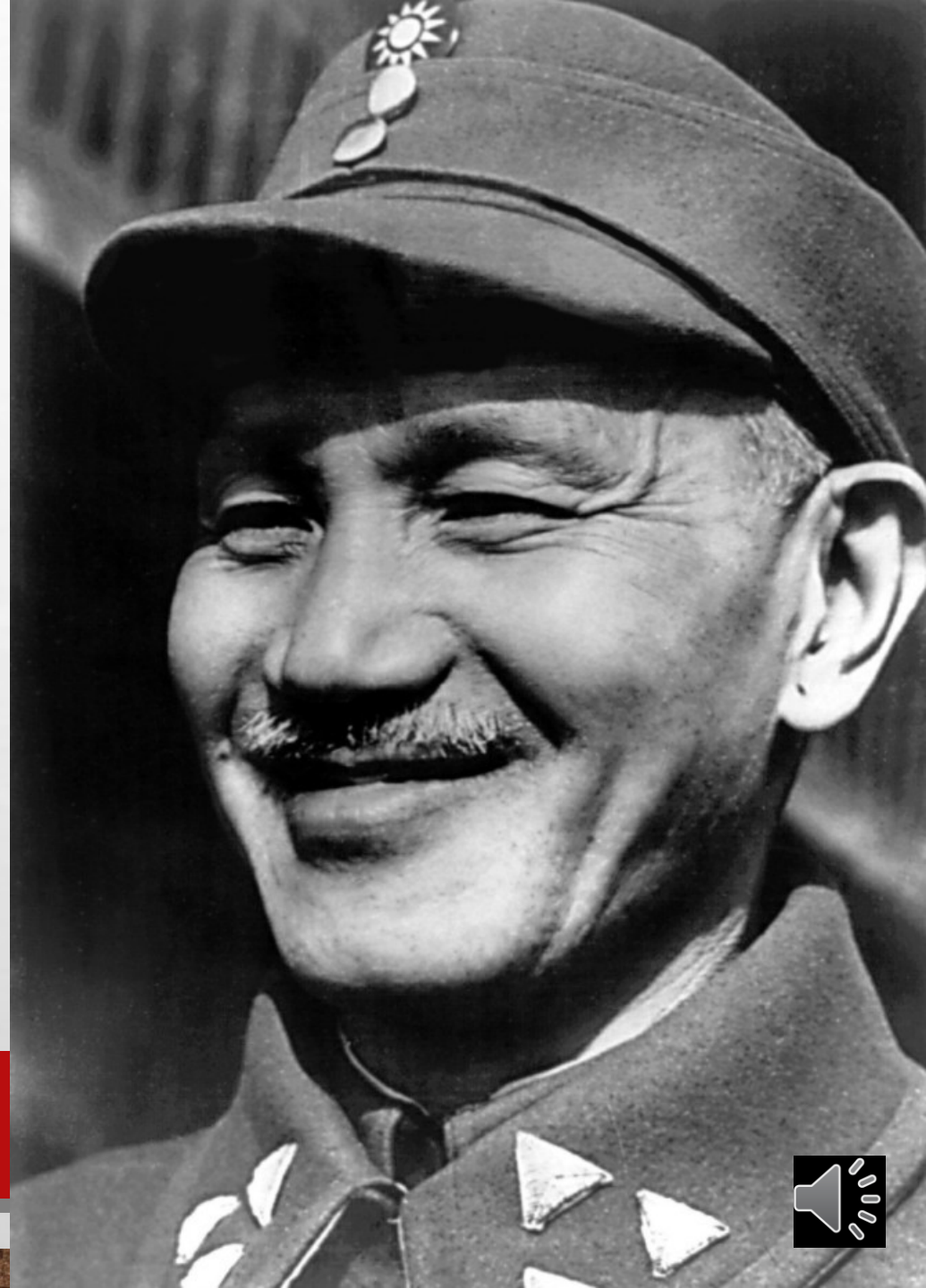

- **Čína: vojna skončila, spoločný nepriateľ prestal existovať**
- **Pred vojnou a počas nej KMT ovládal väčšinu územia, po vojne iniciatíva KSČ**
- **1945 ešte spoločný podpis mieru**
- **1946 drobné potýčky, no stále nejasné**
- **ZSSR v Mandžusku – snaha pomôcť KSČ, japonské zbrane odovzdávali Maovi**
- **1945/46 začiatok druhej fázy občianskej vojny (prvá 1927 - 1936)**

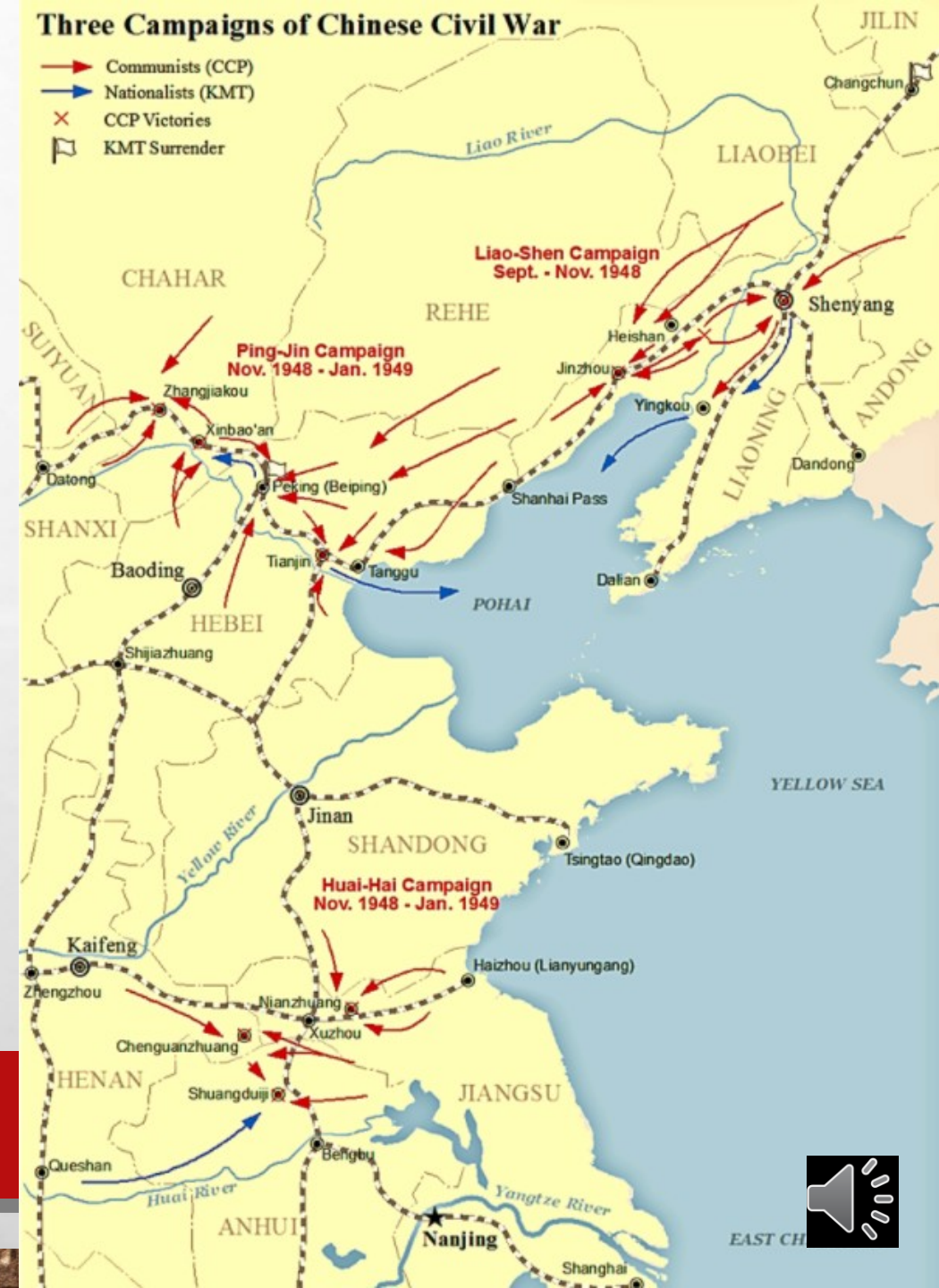
ČÍNA – OBČIANSKA VOJNA

- **KSČ 1945 cca 1,2 mil. vojakov a 2 mil. milícií, jap. zbrane**
- **Mao – prísl'ub pozemkovej reformy, entuziazmus, odhodlanie, mobilizácia miliónov roľníkov**
- **V KSČ prevážili radikálnejšie elementy – boj**
- **Čankajšek – korupcia, nekompetentnosť, neefektívnosť**
- **KMT podpora od USA, vojenská, 4,43 miliardy dolárov za 2 roky na vojenský materiál – neefektívne využívané, korupcia**

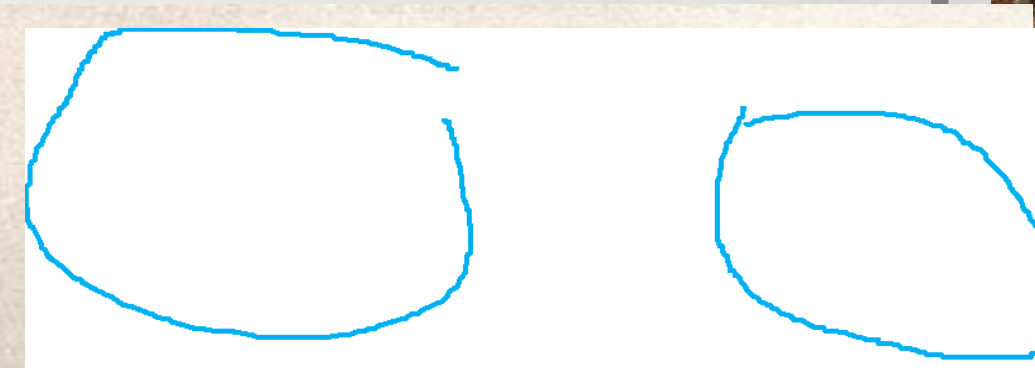
ČÍNA – OBČIANSKA VOJNA

- **Vojna – v komunistickej historiografii „Oslobodenecká vojna“**
- **Prvé útoky KMT – 2,2x väčšia armáda, 4,8x viac delostrelectva, 6,3x viac lietadiel**
- **KSČ – vyhýbanie sa veľkým stretom, obrana, flexibilita**
- **Cca do 1947 víťazí KMT, potom iniciatíva KSČ, ofenzívy**
- **Kľúčová zima 1948/1949**
- **1. októbra 1949 Mao vyhlasuje ČĽR, KMT na Taiwan**

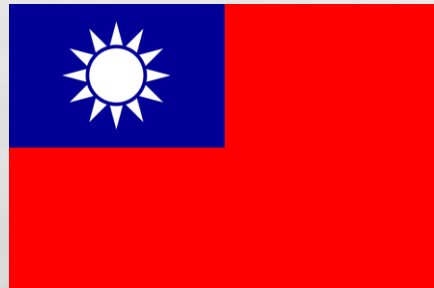
ČÍNA – USA

- **USA – kontakty s KMT aj KSČ: Snaha dohodnúť spoluprácu a jednotnú vládu – stabilita v záujme USA**
- **Dixie Mission 22. júla 1944 – 11. marec 1947 – cieľ nadviazať kontakt s KSČ a určiť, či bude možná spolupráca, viac menej pozitívne hodnotenie – v 50. rokoch sa to členom misie vypomstilo**
- **V USA postupne presvedčenie, že KSČ riadi Stalin, súčasť svetového sprisahania – pomoc Čankajškovi**
- **Marshall mission 20. decembra 1945 – január 1947 – misia, ktorej cieľom bolo dohodnúť spoluprácu medzi KMT a KSČ - neúspešná**
- **Marshall vo februári 1948 správa pred Kongresom že KMT nemá šancu zvíťaziť**

ČÍNA – USA

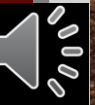
- **Marshall mission - neúspěšná**
- **Marshall vo februári 1948 správa pred Kongresom že KMT nemá šancu zvíťaziť**
- **1948-1949 odchod Čankajškových vojsk na Taiwan - Čínska republika (Republic of China)**

Zhang Qun

George C. Marshall
„Výbor troch“, 1946

Čou En-laj

1937-1949 ZÁVER

- **Obdobie rokov 1842 – 1949 – obdobie poníženia, bolestivých invázií, Čína „sick man of asia“ – dodnes veľmi citlivá vec pre Číňanov**
- **vo februári 2020 *Wall street journal* publikoval článok „Real sick man of asia“ (Walter Russell autor, o COVID 19) – čínske úrady protestovali a vykázali 3 reportérov z krajiny. Američanie nie celkom chápali prečo**
- **Súčasní čínsky historici považujú rok 1949 ako koniec storočia poníženia**
- **Začalo tiež nové obdobie sino-amerických vzťahov**
- **1949 – 1971: nepriateľstvo a obdobie dramatických konfliktov, 1971 – 1989: partnerstvo a hlboká spolupráca, 1989 – súčasnosť: nejednoznačnosť**

Zdroj: <https://www.wsj.com/articles/china-is-the-real-sick-man-of-asia-11580773677>

